

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZERDA január 13.

12. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Hamis pénzek

Hamis frank, hamis dinár, hamis pezeta — egész Európát elárasztja a hamis bankó, mintha ez is természeti jelenség volna, akár az árvíz, amely egymással szemben álló népeket a szenvedés közösségébe mos össze. Akik a valóságos fegyverekkel vívott háborút elvesztették, most bankópréseket szegeznek a győztesek mellé, hogy bukott hatalmukat a diktáló ellenség pénzügyi romlásából támasszák fel. Népek békeje, alkotó munka lehetősége, a nyugalomra vágyó emberiség irtózata egy újabb katasztrófa gondolatától: nem olyan szempontok, amelyek a puccsisták nemzetközi szervezetét visszariaszthatnák a legvakmerőbb kalandok kitervelésétől. Holmi demokrati us érzélgősség csak lágyítaná a fasisták, horogkeresztesek, ébredők és egyéb fajvédők elhatározottságának keménységét, ezért mindent, ami néperdek, már eleve kikapcsolnak stratégiai elgondolásaikból. Huszárosan ne kívágnak a lehetetlennek és — *pereat mundus.*

Magyarországon az állami térképészeti intézetben gyártották a frankokat, Németországban egy litográfiai műhelyben állítottak elő dinárokat és Angliában az a nyomda hamisított pezetákat, amely Portugália számára az igazi pénzeket nyomja. A három egyidőben kipattant bűnügyön világosan észrevehető a fajvédő-internacionálé oroszlan-körmei. Előbb fegyveres felkelésekkel próbálkoztak a gyűlölet keresztvesztései, de miután kísérleteik kudarcot vallottak, visszatértek Montecuccoli elvéhez, amely szerint a hadviseléshez nem kell egyéb, csak pénz, pénz és pénz. Szerezték tehát bankópréseket és hamis pénzekkel akarták a világot kiforotni sarkaiból.

Ami most Magyarországon történik, iskolapéldája annak, hogy milyen tragikus következményeket zudithat egy népre, ha a hazafiság nevében bűnözők terrorját nem tudja idejekorán lerázni magáról. Éveken át visszhangzott a külföldi sajtó azoktól a tiltakozásoktól, amelyekkel a magyar demokrácia szószólói a legkülönbözőbb titkos alakulatok borzalmas bűncselekményeit a közvélemény ítélőszéke elé állították. A panaszoknak és kritikáknak nem volt más foganatjuk, mint hogy a magyar nemzet becsületének megvédése — nem a gonoszított megakadályozására, hanem a nyomukban keltező felháborodás elfojtására. Éhete-e miatt vád a magyar népet, amely a háború, a forradalom és ellen-

forradalom ajulatából nem tudott annyira magához térni, hogy szembeszállhatott volna a rá szabadult sötét reakcióval? Csak hiánytalanul demokratikus kormányrendszer mellett azonosítható a nép azokkal az urakkal, akik az ő nevében cselekszenek. Ahol a népakarat őszinte nyilvánítását nyílt szavazás hiúsítja meg, ahol a sajtót és gyűlékezési jogot drákói rendszabályok korlátozzák, ahol a népek alig van szerepe a politika irányításában, ott a közállapotok megítélésénél éles választóvonalat kell húzni a nép és a hatalmat gyakorló politikai tényezők között.

Ószagos főkapitány, mint a pénzhamisító banda főnöke — elképzelhető-e ennél ijesztőbb elfajulása egy politikai helyzetnek, amelynek fenntartása arra van alapítva, hogy bizonyos bűncselekmények palástolása hazafias kötelesség? Abban, hogy a magyar közviszonyok idáig jutottak, a fajvédők maffája és az a kormányzati politika a bűnös, amely

a demokrácia és a diktatura harcát a diktatura javára tett engedelményekkel posványosította el.

A magyar köz let válságának lefolyása még előreláthatatlan, de a jelekből az a remény csillan elő, hogy a bűnügy bonyolult szálainak kibogozása és a politikai felelősség megállapítása nem lesz hatás nélkül a magyar demokrácia jövőjére. A frankhamisítási affér azonban nem pusztán magyar kérdés, hanem egyszerűsmind európai probléma, amelynek megoldása a demokrácia és reakció harcát döntően befolyásolhatja. A fajvédők internacionáléjával szemben a demokráciának is internacionáléba kell tömörülnie, hogy a puccsisták támogatásait a béke híveinek nemzetközi szolidaritása verje vissza. A frankhamisítási világbotrány legfőbb tanulsága, hogy a gonoszítottokban tobzódó reakció egyetlenegy ország részéről sem olyan belügy, amely nem tartozik a béke fölött örködő nemzetközi fórumok elbírálása alá.

A pénzügyi bizottság általánosságban elfogadta a költségvetést

Uzunovics helyettes pénzügyminiszter expozéja

Beogradból jelentik: A kormány a pénzügyi bizottság többségi tagjaival hétfőn folytatott tanácskozása eredményeképp Uzunovics építésügyi miniszter, a pénzügyminiszter helyettese pénzügyi expozét mondott és a bizottság felbeszakitva a részletes vitát és az általános tárgyalásra térve át, egy nap alatt végzett az általános vitával. A vita ilyen gyors befejezése, amely a parlamenti életben teljesen szokatlan, elsősorban az ellenzék loyaltását jelenti.

Ez azonban az általános politikai helyzettel magyarázható, mert a számban gyenge ellenzéki csoportok nem akadályozhatják meg a kormányt parlamenten programjának végrehajtásában és így politikájuk főként arra irányulhat, hogy a kormány összetételében beálló esetleges változások alkalmával maguk is részt kapjanak a kormányzásban.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság ülését kedden délelőtt tíz órakor nyitotta meg Radonics Jován elnök, majd átadta a szót Uzunovics Nikola építésügyi miniszternek, aki mint a pénzügyminiszter helyettese, expozét adott.

Uzunovics miniszter azzal kezdte beszédét, hogy nem adhat olyan szakszerű expozét, mint amelyet Sztojadinovics pénzügyminiszter készített volna, de az alatt a rövid

idő alatt, amióta a pénzügyminisztert helyettesíti, nem volt módja minden részletéig megismerni a pénzügyminiszterium tevékenységét. A költségvetés kilenc milliárd és kilencszáz millió dinár kiadást mutat és ez a kormány takarékosági törekvése bizonyítja, mert eredeti összeállításban tizenkét milliárd volt a kiadás. A kiadások egy része gazdasági jellegű. Négy és fél milliárd gazdasági intézmények céljaira van fölveve és ez az összeg a dolog természetéhez képest megritül. A katonai kiadásokat az általános helyzet és a katonaság felszerelésének elégtelensége indokolja.

Felkiáltások az ellenzéken: *Locarnót szellem! Ez a békepolitika?*

Uzunovics: *A békepolitika az, hogy hi fel vagyunk készülvé, akkor békén hagyunk bennünket.*

— *A kiadásokat a nép fizeti meg.*

— *Uzunovics: A nép megterhelése csak bizonyos határokig terjed. Kiadási többlet mutatkozik a múlt évvel szemben a postaügyi, közlekedési kiadásoknál és a monopol üzemeknél, de ezeket a bevételek fedezik. Véleményem szerint különben a tökéletes takarékoság csak a közigazgatás reorganizációja után érhető el.*

Kijelentette még a miniszter, hogy a kormány azt óhajtja, hogy a pénzügyi bizottság a költ-

ségvetés letárgyalása után is maradjon együtt a szekciókba osztva ellenőrizze a kormány munkáját.

Az ellenzék elégedetlen az expozéval

Alighogy befejezte expozéját Uzunovics miniszter, az ellenzék viharos kiáltásokban tört ki és ifojásolta, hogy az expozé nem volt elég szakszerű.

Radonics elnök javasolta, hogy a bizottság térjen át a költségvetés általános vitájára.

D metrovics és Pusenjak ellenzéki képviselők lehetetlennek mondták az általános vita megkezdését addig, amíg a közoktatási és vallásügyi miniszteriumok költségvetését nem terjesztették be.

A kormánypárti szóokok azt állították, hogy az ellenzék el akarja szabotálni a költségvetést, mire D metrovics kijelentette, hogy hajandók akár azonnal megkezdni a vitát.

Setyerov Szlavkó dr. volt az ellenzék első szónoka. Kijelentette, hogy Uzunovics miniszternek nincs kialakult képe a pénzügyi helyzetről. Az elmúlt évben a tizenkettedekben tizenkétmilliárd háromszázmillió kiadás volt és tizenegymilliárd nyolcszázmillió bevétel. Ez félmilliárd deficitet jelent egy év alatt és nincs beleszámítva négyszázmillió katonai kiadás. Sztojadinovics pénzügyminiszter már ezerhatszáz millió dinár deficitet mutathat ki az utóbbi évekből. Követke Setyerov, hogy az állami bevásárlásokra és a katonai kiadásokra is terjessék ki a pénzügyi bizottság ellenőrzését. Végül kifogásolta, hogy a postaügyi miniszterium költségvetése nem mutat fel felesleget.

A délutáni ülés

Délután folytatta a bizottság az általános vitát.

Demetrovics Juraj független demokrata kijelentette, hogy egy országban sem történhetnék meg, hogy a pénzügyi bizottság a pénzügyminiszter távollétében, expozé nélkül tárgyalja a költségvetést, amelynek még nincs is minden részlete betérjesztve és nincsenek zárszámadások sem. A parlamentáris rendszer karrikaturája, ami itt történik.

Agatanovics demokrata szerint a kormány pénzügyi politikája kimerül a takarékosági elv hangoztatásában. Ezzel szemben a gyakorlatban három államtitkár is van. A kormány maga is beismeri, hogy a nép túl van terhelve adókkal. Az állam drágítja az életet. A vasút oly drága, hogy a szerbiai kereskedők inkább kocsin szállítanak. Ez a pénzügyi politika kiszívja a gazdasági szervek erejét. Az egyenesadó emelése tönkreteszti a földművesosztályt, amely ugyanis áron alul kénytelen termelvényeit eladni. A költségvetést mindig úgy hozzák egyensúlyba, hogy az állam nem fizeti

meg tartozásait. A pénzügyminiszter a költségvetés tárgyalása előtt megszökött Amerikába. Követeli, hogy a pénzügyi bizottság vizsgálja fölül az állam gazdasági intézményeit is, amelyek nem rentabilisak, azokat adják bérbe magánvállalkozóknak.

— A kormány nem tud dolgozni, mert mindent meg kell beszélni Pa-siccsal, aki már egy tárcát sem tud ellátni, nem hogy tizenhetet tudna.

Polics horvát föderalista a tisztviselő redukcióról beszél. Attól tart, hogy ép a kvalifikált és érdemes tisztviselőket fogják elbocsájtani, mert azok nem hívei a mai kormánynak. A kormányban nincs paraszti szellem, mert a katonai problémákat még mindig a *si vis pacem para bellum* elavult elve alapján akarja megoldani ahelyett, hogy a genfi jegyzőkönyv alapján a lefegyverzés politikáját vallaná. Az adóegyenlítési törvényt még nem terjesztették be, holott kötelező ígértet tettek. A jelenlegi gazdasági helyzetben a paraszt eladósodik, a kisiparos munkanélkül marad, a kereskedő csődbe megy, a gyárak szünetelnek.

Kulovec szlovén néppárti kritizálja a költségvetést.

Uzunovics miniszter válaszol ezután a felszólalásokra. Különösen a politikai kérdésekkel foglalkozik. Megállapítja, hogy a miniszterelnök munkabírása teljes. A kormánypártok között nincs semmi ellentét. Kéri, hogy a bizottság fogadja el a költségvetést.

Radonics elnök elrendeli a szavazást: a bizottság tizenöt szavazattal hét ellenében általánosságban folytatja a költségvetést.

A szerdai ülés napirendjén a részletes vita folytatása szerepel. Szerdán a postaügyi minisztérium költségvetését tárgyalják.

Jugoszláv-lengyel transitó-szerződés

Okenszki beogradi lengyel követ kedden felkereste Nincsiás külügyminisztert, akivel hosszasan tárgyalt a jugoszláv-lengyel transitó-szerződés megkötéséről. A szinajai kisan-

tant-konferencián ugyanis az a megállapodás jött létre, hogy a kisanant államai transitó-szerződést kötnek a lengyel kormánnyal.

A transitó-szerződéseknek kizáró-

lag stratégiai jelentőségük van, az az háború esetén csapattesteknek a szomszédországon keresztül való szállítását fogja biztosítani a kisanant államok számára.

Ujságírók a vádlottak padján

Amikor Szubotican kommunista-szövetkezetet akartak alakítani — Két sajtópör a szuboticiai törvényszéken

A szuboticiai törvényszéken kedden két sajtóperben ítélezett Pavlovics István törvényszéki elnök büntetőtanácsa. Mind a két esetben olyan cikkek voltak inkriminálva, amelyek a *Subotički Glasnik* című lapban jelentek meg.

Az egyik ügyben Miladinovics Radivoj dr. szuboticiai közjegyző volt a sértett, aki sajtó útján elkövetett rágalmaszás vétsége címén indított eljárást a fentnevezett lap ellen, mert ez év november 29-én egy cikk jelent meg abban, amelyet magára nézve sértőnek talált. Bár a sértett neve nem fordult elő a cikkben, azonban az inkriminált állítások másra nem vonatkozhattak.

A keddi ítéletkor Miladinovics Radivoj dr. közjegyző főmagánvádló képviselőjében Vuics Milán dr. jelent meg, míg a védelmet Piskulics Zvonimir dr. látta el.

Vádlóként Pendzsics György és Stagljar Rude szerepeltek. Pendzsics György a cikk megjelenése idején felelős szerkesztője volt a *Subotički Glasnik*-nak, de akkor, amikor az inkriminált cikk megjelent, a lap szerkesztését már nem ő látta el, hanem Stagljar Rude, de a lapon technikai okokból még mindig Pendzsics György szerepelt. A bíróság elsőnek Pendzsics Györgyöt hallgatta ki, aki kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, az inkriminált cikket nem ő írta és nem ő adta a nyomdába, mert a cikk megjelenése idejében nem ő volt a felelős szerkesztő.

Stagljar Rude szintén nem érzi magát bűnösnek, a cikket nem ő írta, de a megjelenéséért vállalja a sajtóügyi felelősséget. Másik védelmében előadja, hogy a cikkben nem volt Miladinovics Radivoj dr. közjegyző megnevezése és az nem vonatkozott ő reá.

Miladinovics Radivoj dr. közjegyző

sértetett, hallgatta ki ezután tanuként a bíróság. Előadja, hogy ő a szóbanforgó cikket nem is olvasta, hanem barátai figyelmeztették őt a cikkre. Mikor aztán megismerte a cikk tartalmát, megindította az eljárást a lap ellen.

Ezután Pavlovics István elnök diskrecionális jogánál fogva elrendelte Vukotics Milán dr. tanukénti kihallgatását, a ki elmondta, hogy ő volt egyike azoknak, akik a cikk elolvasása után rögtön tisztában voltak azzal, hogy a cikkben csakis Miladinovics Radivoj dr. közjegyző van gondolva, noha a neve nem volt megnevezve.

A perbeszédet követően, a mely után a bíróság meghozta ítéletét, amely szerint Pendzsics György ellen — miután a főmagánvádló ő ellene a vádat elejtette — megszünteti az eljárást, míg Stagljar Rude bűnösnek mondotta ki rágalmaszás vétségében és elítélte tíz napi elzárásra és 1000 dinár pénzbüntetésre. A felek felebbettek.

A második sajtóperben Peics Stipán szuboticiai lakos szerepelt mint főmagánvádló, aki sértőnek talált magára egy cikket, amely ez év szeptember 27-én jelent meg a *Subotički Glasnik*-ban. A cikkben az foglaltatott, hogy Peics Stipán 1919-ik évben kommunista tanokat hirdetett és kommunista mozgalmakban vett részt.

A per vádlottja Pendzsics György volt, aki a cikk megjelenésekor felelős szerkesztője volt a *Subotički Glasnik*-nak.

A keddi tárgyaláson Pendzsics György kijelentette, hogy az inkriminált cikkért vállalja a felelősséget, de nem érzi magát bűnösnek, mert a cikk megjelenése közérdeket szolgált és annak tartalma megfelel az igazságnak.

Peics Stipán sértett kijelenti, hogy ő

sóhasem volt kommunista.

A bíróság ezután elrendelte a valódiság bizonyítását és több tanut hallgattott ki.

Weinerth Herman női szabó előadja, hogy 1919. évben, amikor Magyarországon kommunista uralom volt, több kisiparost gyűlésre hívtak össze Peics Stipán megbízásából a Munkás Otthonba. Az összehívás céljából azt jelölték meg, hogy a kisiparosoknak szövetkezetet kell alakítaniuk árubeszerzés céljából. A tanu több kisiparos társával együtt megjelent a kitűzött időben a Munkás Otthonban, ahol egy Németh István nevű kommunista agitátor fölállott az asztalra és kommunista izgatón beszédet tartott. Azt mondotta a beszédben, hogy Magyarországon kommunista uralom van és ma-holnap bejönnek ide a magyar kommunista-testvérek. Nekünk tehát — mondta a szónok, szövetkeznünk kell idejekorán, mert különben el leszünk nyomva, ha bejönnek a magyar kommunisták. Indítványozta, hogy alakítsunk egy bizottságot és válasszuk meg a bizottság elnökévé Peics Stipánt. Amikor láttuk, hogy kommunista agitációról van szó, eltávoztunk többen a gyűlésből, de Németh indítványára a gyűlés elhatározta, hogy egy bizottságot alakítanak és annak elnökévé Peics Stipánt választották.

Spitzer Jakab mázoló, akit ezután tanuként hallgattak ki, elmondja, hogy ő is ott volt azon a gyűlésen a Munkás Otthonban, de amikor meghallották a kommunista izgatón beszédet, a tanu azt mondotta társainak: »Ez nem nekünk való« — és eltávoztak. Később hallották, hogy a rendőrség a gyűlést feloszlatta. Futó Tamás szabó és Korom Sándor szabó hasonló értelemben tesznek vallomást.

A bizonyítási eljárás ezzel véget ért és megtartották a perbeszédet.

Kriszthaber Gyula dr. a főmagánvádló képviselője kéri, hogy a bíróság mondja ki bűnösnek a vádlottat.

Piskulics Zvonimir dr. védő felmentést kér.

A bíróság rövid tanácskozás után meghozta ítéletét, melyszerint Pendzsics Györgyöt felment, mert beigazolta, hogy igazat írt.

A főmagánvádló képviselője felebbetést jelentett be.

Két szikra

Írta: K. Végh Vilma

A vonat nehezen vonszolta fekete testét. Nagyokat sóhajtott, pőfékelt és szikrát hányt. A szikrák csak úgy tobzódtak az est sötétjében. Az öreg vonat rendezte ezt a szép tűzijátékot, az utasok szórakoztatására, hogy ne legyenek kénytelenek az ő kinos nyöszörgését hallgatni, figyelni, szidni.

A kupét gyér petróleumláng világította. Mindenki hallgatott és csaknem kivétel nélkül szívta cigarettáját. Csak egy öreg bácsit nyomot el az álom, őt nem érdekelté a játékos szikrák táncszületése, halála.

Homlokomat a hideg ablaküvegnek támasztottam és bámultam kifelé. Miért hallgatnak úgy ezek az emberek? Nem ismerik egymást? Nincs kedvük beszélgetni? — Csak valamit, akármit beszélnének! Az időről, a drágaságról, a népről, politikáról — bánomlén! Csak ne így, ilyen csöndben. Szeretném őket hallgatni, hogy ne kelljen önmagammal beszélni. De így muszáj, folyton, egy pillanat megszakítás nélkül. Kegyetlen társasága vagyok önmagamnak, háborzongató, szívet marcangoló témáim vannak. Elég! Intem le magam. Hiába! Tovább susogok, tovább ordítom magamnak, tovább ismétlem amit annyiszor és mindig — ha magam vagyok.

Annyiszor hallom és mindig meglep. Ezt mind-mind tudom és mégsem akarom hinni.

Jaj már bele fáradtam a vitába és az ablaküvegen könyörögve nézek farkas-

szemet önmagammal.

Most érzem, hogy a vonatból egy tekintet rám tapadt. Visszafordulok. Egy öreg néni zavartalanul néz tovább. Ismerem? Nem! Mit akarhat? Hogy kavarognak, hogy bukfenceznek kint a szikrák! A néni szünet nélkül néz, nem veszi le a szemét. Már szinte kellemetlen. Megszólítom, talán unatkozik. Inkább, vele beszélgetek most mint velem.

— Talán ismerős vagyok a néninek? Ő jószágon mosolyog: — Igen. A fiatalosága és az evvel járó keret. Ismerem, szeretem és nézném, nézném sokáig.

Annyi jóindulatu irigység volt a hangjában, hogy megremegtem belé. Lesütöttem a szemem.

— Oh nénikém, ez a keret, néha idő előtt elveszti értékét.

— Nem kedvesem, ezt csak akkor fogja tudni megbírálni, ha az én koromat elérte.

Megborzadtam. Nem tudom biztosan, hogy miért. Talán mert a magas korra gondoltam, vagy talán attól a jószágon, fájdonmentes tekintetétől.

A vonat lassankint kiürült, csak ketten maradtunk, a néni és én.

A legközelebbi állomáson én is leszálok — szól az idős asszony és csomagjait rendezgette.

Valami különös szorongó érzés fogott el és mintha szédültem volna, a gondolataim versenyre kavarogtak a fényes céltalan szikrákkal. Oda bujtam az asszony közelébe és sóvárogtam, kértem:

— Nénikém cseréljen velem csak néhány napra. Utazzon helyettem tovább.

Meg akartam próbálni, hogy milyen egy másik ember, ha öreg is — nem baj. Kértem, sürgettem a választ.

Az öreg nő tudáradó mosollyal egyezett bele.

— Ameddig tetszik — és sietve ült át a helyemre.

A vonat most hetyke legény módjára fűtyentett és erős lökessel megállt.

Az ablaküvegen láttam görnyedt hátamat, de nem éreztem. Sietve szedtem össze csomagjaimat és elbucsuztam magamtól.

Az állomásnál egy cselédleány várt, egész természetesen üdvözölt és csomagjaimat kocsira rakta. A kocsinak én mondtam meg a házszámot.

Mikor a házhoz értünk, már nagyon izgatott és türelmetlen voltam, de ez jól esett. Az ajtó nyílt és egy kacagó szőke fiatalasszony futott elébem. A lányom. A nyakamba borult és összevissza csókolott. Jöttek az unokák, egy kis fiú és egy két éves kislány. Ott ugriandóztak a csomagok körül és meleg szeretettel csókolgattak kezét. Az ajándékoktól csak úgy sugárzott a két csóppesség arca. Az öröm visszatükröződött a szállók és én, a nagyanyja arcán.

Ilyen boldog talán még nem is voltam. Meséltek, dédelgettek, kérdésekkel árasztottak el s én válaszoltam hosszan, kedvesen és nem esett nehezemre a beszéd.

Vacsora után, ott nyargaltak az unokák a térdemen. En daloltam nekik egyszerű, humoros strófákat. Ők kragáltak, hahotáztak és kiplirult arcoskákkal unszoltak, hogy tovább, tovább.

Az óra tizen ütött, az egész ház elpihent, miután őszinte bucsut vett a nagyanyjától.

Az ágyam a vendégszobában szerénykedett. Jó, puha, meleg ágy. Csendes, nem futottak rajta keresztül éjszakai rémek, hogy az alvó szeméiből az álom kifricskázzák és tagjait rángatásba ingereljék. A szemem száraz volt, a párnám is! Jóságos mély álomba szenderedtem.

Reggel gyerekakagás ébresztett. A reggelit a lányom az ágyhoz hozta az unokák pedig vajaskenyeret majszoltak körülöttem.

Egyszerre a cseléd, idegen nőt jelentett be, aki velem óhajt sürgősen beszélni.

A vér megfagyott bennem, a testem remegni kezdett. A lányom, az unokák ott hagytak s az ajtón belépett egy be-esett arcú, sovány nő — én.

— Mit kíván? — szóltam hozzá szelíden, de egyszersmint visszautasítólag.

A nő lassan vánszorgott felém, az ágyam elé térdelt, a kezem után nyúlt és könyörögve kért:

Asszonyom, adjon vissza önmagamnak, ezt nem lehet így, én nem bírom tovább! És bebújt az ágyamba.

Én pedig fiatalon, nehéz léptekkel távoztam. Mikor áthaladtam a szobán, senki sem nézett felém. Köszönésemet mogorván fogadták.

Az uccára értem. Sívár őszi szél sópörte előttem a száraz leveleket, melyek halk sikollyal kotródtak tovább. Merre menjek? Mindegy. Megindultam ismét céltalan egyedül.

KISEBBSÉGI ÉLET

A Narodni List hosszabb cikket közöl Szlovénzkó problémájáról. „Szlovénzkón — írja — már régen nincsen szó a csehszlovák egységről, az államról, hanem arról, hogy ki legyen az ur? Ezt a politikát az agráriusok vezették be. S ezzel megerősítették Szlovénzkón az ellenzékét és a nacionalizmust. A szlovák válság lassan, de biztosan államválsággá alakul. A szlovák ellenzék harmencöt néppárti képviselő és szenátor reprezentálja, akik hajlandók tárgyalni és bizonyos feltételek mellett a kormányba belépni. S ki van az ellen? A szlovák agráriusok elsősorban, akik a legtöbbet írják és kiabálják, hogy a néppárt nem akar pozitív munkát végezni és a felelősséget magára vállalni. S ez az akarat megvan ma, ezt követeli a csehszlovák egység, az állam érdeke, de Hódzsák és Szobárék ellene vannak. Ha a ludákok megkapják a teljhatalmu minisztériumot és kiépítik azt, az agrárius urak és azok főnökei fölöslegessé válnak. Tehát csak arról van szó: az állami, a csehszlovák egység, vagy ökö? A lap végül azon reménynek ad kifejezést, hogy a cseh közvélemény komolyabb része látja ezt a helyzetet és a korrupción ellen győzelemre juttatja az államalkotó eszmét.

Fehér foltok tartják azok az erdélyi magyar lapokat, amelyek az osztrómállapot alatt élő erdélyi határzónában: Nagyváradon, Aradon, Temesváron jelennek meg. A román cenzorok, akik ezekben a városokban a magyar sajtóra ügyvelnek, minden nap leltanak egy-egy cikket, sokszor egész önkényesen bírálván el, hogy mi ütközik államérdekbe, mi nem. Hét év múlt el a román impérium megszervezése óta, de azt mondják a román hatóságok, hogy a királyság védelme követeli még most is ezt a szigorú sajtórendszabályt. Lehet, talán igazuk is van. Am az is kétségtelen: a fehér foltok túlságosan feketé színben tüntetik föl az erdélyi állapotokat.

Derer csehszlovák unifikációs miniszternek az egyik prágai lapban nyilatkozata jelent meg, melyben a földreformról és az illetőség kérdéséről fejtette ki véleményét. Az illetőség kérdéséről ezeket mondotta: „Változatlanul égető és fontos problémának tartom az illetőségi ügyek rendezését. Úgy egyénileg, mint pártom utján eddig is állandóan napirenden tartottam ezt a kérdést és az unifikációs tárca átvétele után ismét meg fogom újítani az illetőség rendezéséért indított harcot.”

A román parasztpárt nagyon szeretné megnyerni az erdélyi magyar párt támogatását. Madgeove dr. az egyik vezér így kelteti magát a kisebbségek előtt: „A multkor nyilatkozatommal — mondotta — egyáltalán nem volt szándékomban szakadást előidézni annak a magyarságnak a kebelében, amely magyarságot úgy tekintünk mint egy faj és kulturális egységet. Én egész egyszerűen ama meggyőződésnek adtam kifejezést, hogy egy politikai szervezetnek azok felé a társadalmi osztálytagozódások és társadalmi ideák felé kell irányulnia, amely irányok egyformán vonatkoznak az összes kisebbségekre. Világosan beszéltek meg vagyok róla győződve, hogy a magyar intellektuális osztály teljes joggal tarthat igényt az összes magyar kisebbségi osztályok vezetésére, ami a magyar kultúra érdekeit felelőli, ami pedig politikai tevékenységét illeti, a fentebb említett osztálytagozódásoknak, fatálisan be kell következniök, ha egy bizonyos fok befolyást akarnak gyakorolni, amelynek polgáruvá lettek. Úgy gondolom azon-

ban, hogy a magyarságnak abba kellene hagynia ezt a kétoldali politikát, melylyel gyanakodó légkört teremt magakörül és utat nyit a magyarság és a románok közötti torzalkodásokra. Feltehetően szükséges, hogy a magyarság tényleges részt vegyen a politikai életben és tüntessen akaratával, amíg meg akarja védeni fajtestvérei érdekeit úgy a parlamentben, mint a sajtóban.

Ami magát a politikai szervezetet illeti, ez a szervezet nézetem szerint úgy fog tagozódni és osztályozódni, amint ezt a társadalmi élet és az általános fellegés majd magával hozza. Értsük jól meg: semmi sem állhat útjában annak, hogy ne legyen Romániában egy magyar liberális párt, egy magyar demokrata párt, egy magyar parasztpárt, avagy egy magyar szocialista párt.

Mekkában királlyá kiáltották ki a sziriai felkelők vezérét

A hír Franciaországban nagy nyugtalanságot keltett

Londonból jelentik: A lapok Beirutból azt az értesítést kapták, hogy **Ibn Saud**, a sziriai felkelők egyik vezére, aki néhány nap előtt Djeddából Mekkába utazott, ott királlyá proklamálta magát.

A vahabíták szultánja, **Közép-Arábia új királya**, most hatvan éves. Mint kis gyermek, nyolc éves korában atyjával együtt menekülni volt kénytelen és Koweit sekjének kegyelméből élt, akihez Ibn Resid

emir elől menekültek. Néhány évvel később Ibn Saud már az emir ellen harcolt és nyílt csatában megölte. A török ellen kitört háborúban Ibn Saudnak már nagy szerepe volt és 1921-ben anektálta a haili tartományt, amelynek emirjét a hasimiták és Hussein király segítették, mígnem 1924-ben Ibn Saud legyőzte őket és Mekkát is elfoglalta.

Ibn Saud királlyá proklamálása nagyon nyugtalanítja a franciákat.

Huszonöt év helyett öt év

A török válaszigyzék megérkezett Londonba

Londonból jelentik: A külügyminisztériumba megérkezett a török kormány válasza Baldwin jegyzékére. A válasziratban a török kormány a leghatározottabban kijelenti, hogy a Mosszul-kérdésben **nem tartja magára nézve kötelezőnek a Népszövetség döntését, mert az Törökország hozzájárulása nélkül jött létre** és továbbra is jogot formál a lausannei békeszerződés értelmében Mosszul birtokára. Minthogy azonban el akarja kerülni a fegyveres konfliktust, a következőket ajánlja:

1. Ideiglenesen szabályozzák kölcsönös megállapodás után Mosszul jogviszonyát, a provizorium öt évre szóljon és további öt évre meghosszabbítható legyen, míg mind a

két államban kialakul a közvélemény és lehetővé válik, hogy ezt a vitás kérdést békésen és végleges oldják meg.

2. Mosszul meg kell fosztani minden katonai jellegétől, úgyhogy ezen a területen semmiféle katonaság nem tartózkodhatik.

3. Anglia tranzitójogot biztosít a török kereskedelemnek Bagdadon és Basrah keresztiül.

4. Anglia lemond minden törökellenes propagandáról kis-Ázsia területén.

A török válaszigyzék **Londonban jó hatást keltett** és az általános vélemény, hogy ilyen alapon a tárgyalások kedvező eredménnyel bíznak.

A francia szocialisták résztvesznek a Briand-kormányban

A frankhamisítás a szocialisták kongresszusa előtt

Párisból jelentik: A szocialisták kongresszusa hosszabb vita után az utolsó napon mégis úgy döntött, hogy

résztesz a kormányban és bizonyos feltételek mellett hajlandó Briandot támogatni.

A hozott határozatban a kongresszus hangsúlyozza, hogy a jelenlegi nehéz időkben a szocialista-párt nem vonhatja ki magát a felelőség alól és kötelességének tartja

tárcát vállalni minden olyan kabinetben, melyben döntő súllyal bír és szociálpolitikai, valamint egyéb programját megvalósíthatja.

A kongresszus foglalkozott a magyarországi frankhamisítás ügyével is és kimondta, hogy **a legélesebben elítéli a magyar frankhamisítók munkáját** és

követeli a kormánytól, hasson oda, hogy a frankhamisítás politikai szálait is kivomozza a budapesti rendőrség.

A szocialisták elhatározták, hogy legközelebb **napilapot indítanak Párisban.**

A politikai közvéleményt egyébként Doumer javaslatának sorsa érdekli. A kamara pénzügyi bizottságának ülésén a pénzügyminiszter

hosszabb expozét mondott és hangsúlyozta, hogy

minden elfogadható javaslatot szívesen fogad, föltéve, hogy az nyomban pénzt hoz, mert az államkincstárnak pénzre van szüksége.

Decemberben 2.45 milliárd frankkal multak felül az állami kiadások a bevételeket, kis eszközök nem érnek semmit, nagy erőfeszítés kell a költségvetés egyensúlyának helyreállításához, hogy az ország hitelét és a nép bizalmát is meg lehessen szilárdítani.

A pénzügyminiszter előadását és betérjesztett javaslatát meglehetősen hidegen fogadták, amiből arra következtettek, hogy

Doumer sem kap többséget a bizottságban, ha szavazásra kerül majd a sor.

A kartei balszárnya hallani sem akar a forgalmi adó tetemes felemeléséről, hanem azt kívánja, hogy a pénzügyi kormány térjen vissza Loucheur adójavaslatához.

Mint este jelentik Párisból, a kamara kedden összeült. Előzőnek újból Herriot-ot választották meg. Az elnökválasztás után **Briand** miniszterelnök szólalt föl és beszédben foglalkozott a magyarországi frankhamisítási ügyvel is.

Álarcos rablók

kifosztottak egy várost Mexikóban

A rablók ötven embert lemészároltak

Mexikóból jelentik: **Negrette és Guerna** között nyolc fegyveres álarcos rabló megállított egy személyvonatot, a vonatot kísérő katonákat és több utast legyilkoltak, azután felgyújtották a vonatot. A vonat életben maradt utasai mindenkiből kifosztva érkeztek Guadalajavába és borzalmas részleteket mondanak el a támadásról.

A rablók ötven mexikói utast mészároltak le a legbrutálisabb módon. A vasuti kocsi padlózata vérben uszott. A bezárt utasok a véres padlón fetrengve könyörögtek kegyelemért. Olyanokat is legyilkoltak, akik nem állottak ellen, hanem első felszólításra átadták minden értéküket. Borzalmas volt a sikoltozás, amikor a kocsi már lánggal égett.

A rablók azután a mozdonyon örült gyorsasággal **Juresuaro állomásra száguldottak, kifosztották a várost, majd elmenekültek és a hegyek között eltűntek.**

A vonatvezetőnek sikerült a mészárlások elől idejekorán elfutnia. Szerencséjére talált egy épen maradt táviróvonalat, mert a vezeték is elvágták a rablók, ezen azután segítséget kért. Csapatokkal megrakott vonatok indultak azonnal a helyszínre, de már keveset segíthettek.

Akkor is szednek

kövezetvámot

ha az áru nem jön be a városba

A noviszádi tőzsde, kamara és Lloyd a törvénytelen kövezetvámcszeds ellen

A **Bácsme gyei Napló** már beszámolt arról, hogy Noviszad város gazdasági körében és egész közönségében milyen nagyfokú elégedetlenséget keltett az, hogy a város kizsákosítását tanácsa a javadalmi illetékeket, díjakat és adókat január elsejétől 100—150 százalékkal felemelte.

A város azonban nem éri be a horribilis illeték-, díj- és adóemeléssel, hanem **kövezetvámot** is szed, amelyet az érdekeltek **törvénytelennek** tartanak, mert kiszabása és beszedése ellenkezik a kövezetvámról alkotott és érvényben levő szabályrendelettel is.

Január elseje óta igen sok panasz érkezett a noviszádi kereskedelmi- és iparkamarához, a noviszádi tőzsdéhez és a noviszádi Lloydhoz, hogy a város **nemcsak a városba tényleg behozott áruk után szed kövezetvámot, hanem olyan küldemények után is, amelyeket a városba be sem hoznak**, csak noviszádi kereskedők címére érkeznek, de anélkül, hogy a vagonokból kiraknák, nyomban tovább szállítják azokat. A városi kövezetet tehát egyáltalán nem vitték igénybe az ilyen áruk szállításánál.

Különösen a **gabonakereskedőket** sújtja érzékenyen ez a kövezetvámcszeds. A gabonaeport idején nagy tételekben érkeznek gabonavagon-rakományok Noviszadra, amelyeket a címzettek azonnal továbbítanak, de ennek dacára kötelesek a városi kövezetvámot lefizetni, noha az áru a vagonokból ki sem került és így nem is juthat a városba.

A noviszádi tőzsde a hozzá beérkezett panaszokról írásbeli jelentést tett a kamarához, amely a panaszokat kiegészítette azokkal a panaszokkal, amelyek közvetlenül érkeztek hozzá és a Lloydhoz s a városi tanácstól kéri a törvénytelen kövezetvámcszeds azonnali megszüntetését, az eddig jogtalanul beszedett vámok haladéktalan visszatérítését. Ha a városi tanács nem hajlandó a kérést teljesíteni, a kamara panasszal fordul a kormányhoz.

Kenyérke

Most, hogy fekete felhők tornyosulnak a tisztas ipar és tisztas kereskedelem egére, kétszeresen súlyos a nyári egzisztenciák élete, a kik ilyenkor télen ki vannak vonva a forgalomból, a legközelebbi szezonig. Persze ezidő alatt is élni kell. A szegény ember nem merülhet téli álomba, mint a medve. Mindenki talál, aki keres. Budapesten frankot hamisítanak, Noviszadon villamosjegyet, Szabotícán frankkávét, mert az is egy márka. De mit hamisítson a fagyaltos, vagy az uszómester? A palicsi uszómesterrel ma délután találkoztam a gözben. Nagyon örültünk a viszontlátásnak.

— Hogy van, hogy van? — kérdeztem.

— Alkalmazva vagyok — mondta — kabinos a földszinten.

És végig mutatott az egymásmellett sorakozó kabinokon, mint egy tábornok, aki seregszemlét tart az ezrede felett.

— Jó itt? — Na — legyintett — megjárja.

Csak ettől a sok marha göztől meg kell fulladni. A tudómrre megy ez a sok forró víz. Nem szeretem a melegített vizet. De mégis: víz. A szakmámhoz tartozik. Folyton füstölög a medence és olyan tiszta minden. Itt nincs nádas, béka, vagy vizirigó, csak svábbogár. Fulladás kizárva.

Szomoruan legyintett nagy tenyerével. A kezén az uszonyok egészen visszafelődtek. A szabóknak és a mosónőknak van ilyen finom, kiázott tenyerük.

— Az ember uszik az árral — mondta nervózusan és megigazította a kézelőjét.

Szép, tiszta kézelője volt. Látszik, hogy állandóan szappan és víz közelében él a gazdája.

— De nyáron visszamegyünk Palicsra? — De vissza ám! — ragyogott fel a szeme és elkezdett lubickolni a kádamban.

Elemében volt. Palicsról úgy beszélt, mint az igazhitű mozlím Mekkáról. Ah, tó, tó, tündéri tükör tiszta tükre, tó, mért nem tudsz felmelegedni egy kicsit a szerelmes uszómester iránt?

Ekkor új vendégek érkeztek, hogy lemossák magukról az ucca porát. Az uszómester szabályos kraksló tempókkal sietett eléjük a szőnyeges folyosón. Hiába, ez már a vérben volt, akár a többi vízi lényeknek, a cápáknak és a kis szardiniáknak.

*

Fagyaltos atyába a park előtt botlottam bele, amint egy nagy gömbölyű kenyérrel a hóna alatt, hazafelé igyekezett.

— Van-e vanília fagyaltja? — kérdeztem a dermesztő hidegben.

Síralmas snóblit vágott. Így néz szembe a halálraitól az akasztófalval, vagy az akasztófa a halálraítélttel.

— Lakásközvetítő vagyok — mondta önérzetesen — azelőtt havat kotortam, de a hó elolvadt. Élni muszáj. Az emberek szeretnek jól lakni. És ebből jó lehet lakni, délbe, este. De reggelire már nem jut. Mindig szekaturákkal jönnek. A háziasszonynak nem tetszik a lakó althangja, a lakónak nem tetszik a háziasszony baritonja. A háziasszony dühös, mert a lakó, a havi ezer dináriáért még lakni is méréssel a négy puszta fal között és kiesvarja a körtét a lámpából, kiszedi a szőfokat az ajtóból, a vakolatot a falról, sőt a levegőt is kipumpálja a szobából. Fagyaltot árulni ehhez képest gyöngyélet.

És felsóhajtott. Így sóhajt a szabad puszták párdúca az állatkert védelme alatt. Így nyögdecsel az ember, ha nagyon melege van és rohan a sladoledeshez az ötdináriával válogatott jegességekért.

— Na nem baj — vigasztaltam — ki fog még sütni a maga napja is! — és az égre mutattam.

De az ég horus és vészjósló volt. A fagyaltos gyöngéden magához ölelte a kenyeret és betakarta a kabátjával, hogy megvédje az idő viszontagságai ellen.

— Juhuu! — fütyült egy szivszaggató. Aztán bocsánatkérőleg így szólt:

— Ezt még fagyaltos időmben szoktam meg. A fagyaltosnak mindig fütyülni kell, mint a kanarinak. Ahhoz jönnek a szobalányok, kato-

nák és a kisgyerekek, aki jól fütyül.

— Nincs csengője? — kérdeztem.

— Van — mondta — de az most kell otthon a kapura.

A bucsuzónál udvariasan megérdéklődte:

— Van jó lakása?

— Van.

— Különbejárata?

— Igen.

— Nekem is kéne egy, de nem tudok találni az egész városban — mondta és megvakarta a fejét.

— Majd szerzek én magának — nyugtaltam meg.

— Nagyszerű! — örvendezett — de ötszáz dinárnál nem szabad többbe kerülni. Saját butorom van — tette hozzá magyarázólag és lelkesen fütyentett egy félhivatalosat.

(t. i.)

Elmegyógyintézetbe zárták a Novosti volt főszerkesztőjét

A beográdi bíróság kimondta a fajtalansággal vádolt újságíró beszámíthatatlanságát

Beogradból jelentik: A beográdi törvényszéken kedden délelőtt tárgyalták dr. Sztójánovics Vládának, a Novosti főszerkesztőjének bűnügyét, akit az ügyészség fajtalansággal vádolt.

A tárgyalásról, a védő előterjesztésére, a bíróság kizárta a nyilvánosságot, majd a bizonyítási eljárás befejezése után Vukaljević elnök kihirdette a bíróság határozatát, amellyel a vádlottat elmegyógyintézetbe utalja.

Az ügyet érdekessé teszi az a körülmény is, hogy dr. Sztójánovics bűnügyé-

ben az egyházi bíróság is bejelentette illetékességét. Sztójánovics ugyanis pap. Mint szerzetes került ki a háború alatt Parisba, ahol igazgatója lett a szerb gimnáziumnak. Időközben tovább tanult és megszerezte a filozófiai doktorátust. A háború után visszatért Beogradba, ahol miután eredménytelenül pályázott a skopjei püspökségért, megvált a lelkesítő pályától és belépett a Politika szerkesztőségébe, ahonnan nemrég hívták meg a beográdi Novosti főszerkesztőjének.

Harc a „Zasztavá“-ért

Az új-radikálisok birtokba vetik a lapot — Vilics Márkót elmozdították a főszerkesztői állásból — Az ó-radikálisok új lapot indítanak

A noviszadi ó- és újradikálisok közti támadt ellentétet kövekeztében vitássá vált, hogy a párt hivatalos lapjának, a Zasztavá-nak irányítására melyik frakció illetékes.

A lapot — mint ismeretes — dr. Miletić Svetozár alapította 1866-ban Budapesten és ő volt első szerkesztője. A következő évben már Noviszadra került a lap és azóta ott jelenik meg. A Zasztavának dr. Miletić Svetozár halála után fia, dr. Miletić Szilvákó, jelenlegi közegészségügyi miniszter lett a kiadó-tulajdonosa, aki aztán a lap tulajdonjogát véglegesen a rumai Drustvo Rad-ra ruházta át, de azért a lap tulajdonosának továbbra is a Miletić-családot tekintették.

A Zasztava a hecskeréki program alapján állt és előbb mint a szerb szabadelvű-párt orgánuma szerepelt, majd a szerb nemzeti radikális-párt hivatalos lapja lett és ma is a vajdasági szerb radikális-párt orgánuma.

Amikor dr. Miletić Szilvákó a lap tulajdonjogát átruházta a rumai Drustvo Rad-ra, ez a tulajdonjogot bejelentette a noviszadi törvényszéknek és a noviszadi polgármesteri hivatalnak és a lapon is a Drustvo Rad szerepelt, mint a lap tulajdonosa. 1911-ben a rumai Drustvo Rad, amelynek dr. Miladinovics Zsarkó, volt postaügyi miniszter és a szerzéségi radikálisok vezére volt az elnöke — kimondotta a likvidálást, de ezt mindmáig elmulasztotta a noviszadi törvényszéknek és a noviszadi polgármesteri hivatalnak bejelenteni és így a Drustvo Rad ma is hivatalosan mint a Zasztava tulajdonosa szerepel. A Drustvo Rad a Zasztava főszerkesztőjéül Vilics Márkó, volt nemzetgyűlési képviselőt, jelenlegi tankerületi főigazgatót szerződtette, aki mai napig a lap tényleges főszerkesztője is volt

Amikor a Drustvo Rad kimondotta a likvidálást, a Zasztava tulajdonjogát átruházta a Zasztava nyomdai részvénytársaságra, melynek igazgatósága intézte az adminisztratív vezetést, míg a lap szellemi vezetésére szerkesztő-bizottságot alakítottak, amelynek Popovicki Pavic nemzetgyűlési képviselő lett az elnöke. A Zasztava nyomdai részvénytársaság azonban szintén elmulasztotta a reá ruházott laptulajdonjogot a hatóságoknál bejelenteni és nevére átvézettem.

Igy állt a helyzet, amikor a Zasztava legutóbbi főszerkesztője, Vilics Márkó erős offenzívába ment át az új radikálisok ellen és a Zasztavát nem a lap szerkesztőbizottsága szellemében szerkesztette, mire Popovicki Pavic nemzetgyűlési képviselő a vajdasági radikális-párti képviselők és dr. Miletić Szilvákó miniszter megbízásából levelet írt Vilics Márkónak, amelyben közölte vele, hogy a szerkesztő-bizottság elmozdítja a lap főszerkesztői állásából. Vilics Márkó kijelentette, hogy a lap szerkesztő-bizottsága és a képviselők klubja őt nem szerződtette és így el sem bocsájthatja.

Dr. Miletić Szilvákó miniszter erre Beogradba gyűlésre összehívta a Zasztava nyomdai részvénytársaság igazgatóságát. Amikor dr. Miladinovics Zsarkó erről értesült, a Vecsernje Vremében nyilatkozatot tett közzé, hogy a Zasztava nyomdai részvénytársaságot nem illet meg a lap tulajdonjoga, mert az ma is a Drustvo Rad-é, mely bár likvidálta a felszámolást, de azt a valóságban soha végre nem hajtotta és bár de facto nem működött, jog szerin mégis fennáll. Miladinovics Zsarkó összehívta a Drustvo Rad vezetőséget és határozatilag értesítette Vilics Márkót, hogy őt tekinti továbbra is a Zasztava főszerkesztőjének és őt

meg a Zasztava főszerkesztői teendőinek további ellátásával.

Vilics Márkó főszerkesztő szombaton reggel kapta kézhez a végzést és azt a vasárnap reggeli Zasztavában meg akarta jelenteni. A határozatot leadta a nyomdába és kiszedette. A szerkesztő-bizottság azonban a cikket a főszerkesztő tudta nélkül kidobatta a lapból. A Zasztava nyomdai részvénytársaság ezzel egyidejűleg értesítette Vilics Márkó főszerkesztőt, hogy a kéziratát többé nem szedi ki és hogy elviheti a Zasztavát más nyomdába, mert ők a lapot nem állítják elő.

A lap szerkesztő-bizottsága hétfőn bejelentette és igazolta a hatóságoknak, hogy a Zasztava nyomdai részvénytársaság a Zasztava tényleges tulajdonosa, az vette át a lap aktívát és passzívát és így őt illeti meg a lap feletti rendelkezési jog, miért is Vilics Márkó főszerkesztőt elmozdította a főszerkesztői állásból és már a január 12-iki számán Militar Triva, a Zasztava eddigi munkatársa neve került a lapra, mint a Zasztava főszerkesztője, míg felelős szerkesztőként a Zasztava eddigi felelős szerkesztője: Ivanesević Milán és lapkiadóként a Zasztava nyomdai részvénytársaság szerepel.

Érdekes, hogy a Zasztava nyomdai részvénytársaság nyolc nappal ezelőtt beadványt intézett a noviszadi rendőrséghez, amelyben feljelentést tett Vilics Márkó főszerkesztő ellen, aki a feljelentés szerint bitorolja a főszerkesztői állást, miért is a nyomdai részvénytársaság arra kérte a rendőrséget, hogy karhatalommal akadályozza meg, hogy Vilics Márkó a Zasztava szerkesztőségébe léphessen. A rendőrség azonban semmiféle eljárást nem indított.

Vilics Márkó, hír szerint, pár napon belül Jasina Zasztava (Tomica Jasna Zasztavaja) címmel új lapot indít.

Ki akarta irtani haragosa családját

A kiszabadult fegyenc bosszúja

Zsabalról jelentik: Drakulics Miladin zsabalji földműves, aki már évek óta elismert viszonyban él Csonkics Bozsidar földművessel, még 1922-ben megtámadta Csonkics fiát és revolverrel agyonlőtte. A gyilkost a noviszadi törvényszék gyilkosság miatt négy évi fegyházra ítélte és Drakulics Mitrovicán már le is töltötte büntetése egy részét. 1925 augusztusában, tekintettel jó magaviseletére, feltételesen szabadlábra helyezték Drakulicsot, aki visszatért Zsabaljára.

Hétfőn délelőtt azonban ismét letartóztatták a szabadlábrahelyezett fegyencet — gyilkosság kísérlete miatt. Drakulics ugyanis hétfőn délelőtt kiment a piacra, ahol meglátta Csonkicsék tizennégy éves kislányát, Csonkics Drenkát, mire revolvert rántott elő és ráőlt. A golyó a lányt a lábán sebesítette meg.

Drakulicsot most visszazárják a mitrovicai fegyházba és megindítják ellene az eljárást.

„Kulcs“-harisnya?

A legjobb és legcsöbbs harisnya, mert 1 pár „Kulcs“ harisszal ellátott harisnya (vörös, kék vagy arany jeggyel) annyi ideig tart, mint 4 másik pár.

Vegyén próbára 1 piri!

10.62-1

Kapható mindenütt

Ellanyhult a nyomozás a frankhamisitók ellen

Akadályokba ütközik a felbujtók letartóztatása — A franciák szerint Ulain is részes a bankóhamisításban — Az ügyészségen Zadravetz püspök ellen is eljárás indult — Hírek a belügyminiszter bukásáról

A francia követ új utasításokkal visszautazott Budapestre

Budapestről jelentik: A frankhamisítási ügyben már szombaton befejezték nyilvánított rendőri nyomozás, a mely hétfőn látszólag újabb lendületet vett, *kedden ismét ellanyhult*. Kedden még történt az ügyben lényegesebb esemény, bár ez a francia rendőrség kiküldöttének újabb adarai és a hétfőn éjszaka elrendelt rendőri készület után várható volt. A párisi rendőrszervezők ugyanis hétfőn a késő esti órákban felkeresték *Bauer* Ernő rendőrfőtanácsost, a frankhamisítási ügy nyomozásának vezetőjét és közölték vele azokat az új adatokat, amelyeket a francia rendőrség milánói nyomozása során szerzett és amelyek szerint

a hamis frankok értékesítésében nemcsak *Andor Endre*, *Mankovics Béla* és *Schwetz Tibor* jártak Milánóban, hanem *Ulain Ferenc* fajvédő képviselő is, aki tudvaleg a frankhamisítás leleplezésekor is Olaszországban járt és csak a napokban tért vissza Budapestre. A francia kiküldöttek úgy *Ulainnak*, mint más előkelő személyeknek letartóztatását kívánják

és ennek következtében tett meg a rendőrség minden intézkedést az éjszakai órákban, hogy újabb házkutatásokat és letartóztatásokat fogantossanak. Közben azonban *Marinovich* Jenő főkapitány hosszabb megbeszélést folytatott *dr. Sztrache* Gusztáv főügyessel és egyúttal ezen a megbeszélésen döntöttek úgy, hogy egyelőre nem fogantossanak újabb letartóztatásokat.

A nyomozás ellanyhulása újabb bizonyítéka annak, hogy

Zadravetz ellen is az ügyészség indít eljárást

Zadravetz István rábói püspök kiküldetése után a vallomásáról felvett jegyzőkönyvet a rendőrség tudvaleg az illetékes katonai hatósághoz tette át. A honvédelmi bíróság mindaddig nem foglalkozott az ügyvel, míg kedden végre meghozta döntését, amely szerint

a katonai hatóság illetéktelennek tartja magát *Zadravetz* ügyében és az iratokat áttette az ügyészséghez.

Igy tehát ebben az ügyben a katonai hatóság azt az ellenzéki véleményt igazolja, amely szerint *Zadravetz* István beosztásánál fogva polgári személy és

József főherceg Bethlennél

Nagy feltűnést keltett kedden dében, hogy *József főherceg déli tízenkét órákor megjelent a miniszterelnöki palotában és látogatást tett Bethlen miniszterelnöknél*, akivel a frankhamisítási ügy várható politikai fejleményeiről hosszasan tanácskozott.

A rendőrségen a befejeztetnek nyilvánított nyomozás ellenére, kedden is *élénk tanácskozások folytak a nyomozást vezető rendőrtisztviselők között*. Ezeket a megbeszéléseket mindvégig résztvettek a francia rendőrség kiküldöttjei is. A tanácskozás után *Pesthy* Pál igazságügyminiszter felkereste *Bethlen* miniszterelnököt, akivel a további intézkedésekről tárgyalt. Az ügyészségen kedden fejezték be az ügy iratainak áttanulmányozását és minden jel arra vall, hogy

Újabb terhelő vallomás Nádosy ellen

A rendőrségre kedden bizalmas bejelentés alapján az a hír érkezett, hogy egy soffőr a következő kijelentést tette:

— *En többször vittem herceg Windischgraetz Lajost a Térképészeti Intézetbe és mindig más és más urak voltak a herceggel. En ezeket az urakat személyesen ismerem. Előkelőségek, tudom is, hogy kik és ha én ezt vallomásomban elmondanám, szenzációs fordulat*

Bethlen miniszterelnöknek nehéz harcot kell folytatnia ugyszólván minden egyes fontosabb letartóztatás előtt

és csak nehezen *kap hozzájárulást a legszükségesebb intézkedések fogantatásához is*. A nyomozást azzal is eredményesebbé akarta tenni *Bethlen*, hogy

Rakovszky Iván belügyminisztert teljesen kikapcsolta a nyomozás munkájából. *Rakovszky* szereplésével ugyanis maga az egységspárt is elégedetlen és a kormánypárt részéről is erőiesen követelik a belügyminiszter távozását, ami már bizonyosságnak látszik.

Kétségtelen, hogy *Windischgraetz* herceg és *Rába* Dezső újabb vallomásaiban

olyan előkelő személyeket neveztek meg *hűtársaknak*, akiknek letartóztatását a francia kiküldöttek is követelik.

kérdéses azonban, hogy *Bethlen* miniszterelnöknek sikerülni fog-e felhatalmazást kapni ezeknek a letartóztatásoknak elrendelésére. Lehetséges, hogy az ügynek újabb fordulatot fog adni *Chlínchaut* francia követ visszatérése Budapestre. *Chlínchaut* már elutazott Párisból és

a francia követ kormányának újabb szigorú figyelmeztetését hozza Budapestre, hogy a frankhamisítási ügy valamennyi részét állítsák bíróság elé.

Igy tehát minden órában újabb fordulat és meglepetés várható a frankhamisítási botrány ügyében.

igy a polgári hatóságok illetékessége alá tartozik. Most már az ügyészség fog dönteni a *Zadravetz* ellen megindítandó eljárás ügyében.

Egyébként *Zadravetz* püspök ellen is mind *terhelőbb bizonyítékok merülnek fel* arra nézve, hogy esküt vett ki a frankhamisítási ügy részeseitől, a melyben azok teljes titoktartást fogadtak meg.

Emiatt az ügyészség nem csak *bűnprétoltság* címén fog eljárást indítani *Zadravetz* ellen, hanem *bűnrészesesség* címén is.

döttei is. A tanácskozás után *Pesthy* Pál igazságügyminiszter felkereste *Bethlen* miniszterelnököt, akivel a további intézkedésekről tárgyalt. Az ügyészségen kedden fejezték be az ügy iratainak áttanulmányozását és minden jel arra vall, hogy

az ügyészség a nyomozás kiegészítését fogja elrendelni.

Ugy tudják egyébként, hogy a frankhamisítási ügy két hónapon belül már tárgyalásra kerül, bár ebben a tekintetben még nem történt döntés.

lehetne ennek a *bűnügynök*. A rendőrség a bejelentés után kihallgatta a soffőrt, aki egyidőben *Windischgraetz* herceg szolgálatában állott.

Az a hír azonban, hogy a rendőrség letartóztatta *Windischgraetz* herceg soffőrtjét, *nem lelél meg a valóságnak*. A rendőrség már előbb is többször kiadott információkat *Windischgraetz* hercegről, aki

graetz herceg utazásairól. Arra nézve azonban a rendőrség nem tudott tőle eddig vallomást kicsikarni, hogy nem szállított-e az autón nagyobb dobozt, vagy ládát a hercegi palotába a hamis

Schwetz és Mankovics beismerő vallomása

Az őrizetbe vett *Schwetz* Tibort és *Mankovics* Bélát kedden délelőtt a rendőrség újból kihallgatta.

Mankovics töredelmesen beismerte, hogy a 350 milliót ő fizette le a Tűzhely bankban

azért a százötven darab hamis francia bankjegyért, amelyet ott öccse, *Mankovics* György megbízásából helyezett el. *Beismerő* vallomást tett *Schwetz* Tibor, a fajvédő klub titkára is.

*Schwetz*ra akkor terelődött a gyanu, amikor *Andor Endrét*, aki Milánóban próbált tudni a hamis ezerfrankosok, letartóztatották. *Andornak* Milánóban egy *Selesceanu* álnéven szereplő budapesti magyar segített, akiről nem tudták megállapítani, hogy kicsoda. Pár nap múlva *Andor* bevallotta, hogy *Selesceanu* azonos *Schwetz* Tiborral, a fajvédő klub titkárával. *Schwetz* először kétségbeesetten tagadott, de hétfőn megérkezett Milánóból *Benoit* francia detektív jelentése fényképekkel, irásokkal, többek között a bejelentőlap *Selesceanu* sajátkezü aláírásával.

Ennek a bejelentőlapnak az írása és annak adatai pontosan megegyeznek *dr. Schwetz* Tibor irásával és adataival.

Kedd délelőtt a rendőrségen felmutatták *Schwetz*nek a Milánóból érkezett bejelentőlapot, mire megtört és a következőket mondotta:

— Nincs semmi értelme, hogy tovább tagadjak, tényleg az én írásom a bejelentőlap, tényleg azonos vagyok azzal a *Selesceanuval*, aki újjá *Andor Endrét* Olaszországban elhelyezni próbáltam a hamisítványokat.

A rendőrség most azt szeretné tudni, hogy *Andor Endre* és *dr. Schwetz* Tibor kiktől kapták a hamis frankokat. *Andor Endre* erre vonatkozólag nagyon zavaros feleleteket adott. *Schwetz* Tibor pedig erre nézve még vallomást nem tett. A franciák viszont arra kíváncsiak, hogy

mennyi volt az az összeg, amelyet Milánóban *Andor* Tibor elhelyezett, de *Schwetz* Tibor erre sem tett megbízható vallomást.

A rendőrség *Mankovics* Bélát és *dr. Schwetz* Tibort letartóztatta.

A titokzatos Schulze szerepe

Schulze szerepét még nem tudta teljesen tisztázni a rendőri nyomozás. A legvalószínűbbnek tartják, hogy a frankhamisitók árulója azonos *Erzberger* gyilkosával, akit *Gömbös* Gyula hónapokig nagytétényi villájában rejtgetett, de van egy másik verzió is, amely szerint *Windischgraetz* herceg külföldön keresett a pénzhamisításhoz értő és arra vállalkozó szakembert és Lembergben akadt rá egy *Johann Schulz* nevű emberre, akit a lengyel pénzhamisitók tanyáján mint elsőrendű szakembert ajánlottak neki. Ezt a Schulzot Budapestre hozták és nagy összegeket ígértek neki, ha a pénzhamisításhoz szükséges előkészületekben segítkezik. Schulz meg is kezdte a munkát, azonban *Nadosy* nem bírt meg benne és ekkor tereledott a figyelem az *Allami Térképészeti Inté-*

ezerfrankosokkal. Kedden erre nézve is beismerő vallomást tett *Czeplédy* és kijelentette, hogy körülbelül

két hónappal ezelőtt egy köbméter irtartalmu gondosan leszögezett ládát vett át *Nadosy*tól a belügyminisztérium előtt, ahol az országos főkapitány hivatala volt és ezt a ládát a hercegi palotába vitte és adta *Windischgraetz*nek.

A soffőr vallomására azért helyez nagy súlyt a rendőrség, mert abból nyilvánvaló, hogy

Nadosy nemcsak *Windischgraetz*-zel, hanem közvetlenül a pénzhamisitókkal is érintkezésben állott

és ezért a rendőrség ilyen irányban is tovább folytatja a nyomozást.

zetre, ahol csakhamar meg is kezdték a frankhamisítást. *Schulz* egy ideig ott is dolgozott, azonban egy idő után váratlanul követelésekkel lépett fel és azt kívánta, *deponáljanak neki egy svájci bankban egy tekintélyes összeget*. Ezt a kívánását nem akarták teljesíteni, mire *Schulz* nyomtalanul eltűnt Budapestről, ahonnan Párisba utazott és ott a rendőrségen leleplezte a frankhamisítást.

Hogy került Jankovich a nemzeti hadseregbe?

Az ellenzéki politikusok közül, hír szerint, többen fognak interpellálni a legközelebb összeülő nemzetgyűlésen. A legsürgősebben tisztázni óhajtják azt,

hogyan került vissza és kinek a felelősségére *Jankovich* Arisztid ezredes a magyar nemzeti hadsereg nyugállományába.

Jankovich ugyanis szlovenszói lakos volt és nem optált, tehát *csehszlovák állampolgárrá* vált. Amikor vagyoni helyzetében megrendült, *be is akart lépni a csehszlovák hadseregbe* és eziránt kétszer is kérvénnyel fordult a cseh kormányhoz. Miután mind a kétszer elutasították, Budapestre jött és ott

fantasztikus gyorsasággal huszonegy órában belül sikerült a maga optálását elintéztetnie

és magyar állampolgárságát megállapíttatnia. Ezután pedig ugyancsak mintaszerű gyorsasággal felvették a nemzeti hadsereg nyugállományába. Az ellenzék azon a véleményen van, hogy bármily dicséretes is az adminisztrációnak ez a munkatöltesítménye, azért valakinek a felelősséget viselnie kell.

Jankovich ezredes újabb vallomása

Hágai jelentés szerint *Jankovich* Arisztid ezredes hétfőn és kedden újabb részletes vallomást tett a vizsgálóbíró előtt. *Jankovich* vallomásában kijelentette, hogy közvetlenül *Windischgraetz* Lajos herceggel állt összeköttetésben és a hamis bankjegyeket is *Windischgraetz* adta át neki. Ő választotta ketté a hamis bankjegy-kötegeket, amelyeknek egyrészt Hollandiában, másik felét pedig Skandináviában akarta értékesíteni.

Vázsonyi szerint nem Windischgraetz a frankhamisítás szellemi vezetője

Bécsből jelentik: A *Neue Freie Presse* kedd esti számába *Vázsonyi* Vilmos cikket írt a frankhamisítási ügyről. A cikkben *Vázsonyi* többek közt a következőket írja:

— Véletlenül szoros ismeretség fűz a frankhamisítási ügy két főszereplőjéhez, mert *Windischgraetz* minisztertanácsos volt, *Nadosy* pedig minisztériumi elnöki osztályát vezette. *Windischgraetz* könnyelmű, könnyen befolyásolható, nincs logikája és ítélőképessége, mint magánember azonban megnyerő és rokonszenves. *Nadosy* ezzel szemben sőt, erős akaratú, nyugodt és jó ítélőképességu. Nevátnem kell, ha arról olvasok és azt akarják elintézni, hogy e két

ember, akik között soha sem volt barátság, közösen csúszdák volna a frankhamisítási akciót. Nem és százszor nem. Itt még hiányoznak azok a láncszemek, amelyek ezt a két embert összekötötték.

Százhusz milliárd Windischgraetz birtokának értéke

Sárospatakról jelentik: Windischgraetz Lajos herceg uradalmának jószágigazgatóját nem érte váratlanul az a hír, hogy a francia kormány Windischgraetz hercegtől követel kártérítést. A herceg sárospataki kastélyában már meg is kezdtek a leltározást és megállapították, hogy

a kastély műkincseinek és berendezésének harminc milliárd, míg a hercegi birtoknak, valamint az állatállományának és berendezésének kilencven milliárd kerona az értéke. Windischgraetz herceg vagyona így hozzávetőleg százhusz milliárd.

Windischgraetz minden áron szabadulni szeretne

A frankhamisítás ügyének huszonegy letartóztatottja közül már csak tizen-nyolcan maradtak az ügyészség Markó-uccai fogházában. A letartóztatottak közül Rába Dezsőt, Hoits Lajost és Kurtz Sándort felsőbb utasításra átszállították a pestvidéki ügyészség fogházába. Hírszerint az átszállítás azért történt, mert a fogház vezetőségének tudomására jutott, hogy az alatt a pár nap alatt, amíg a frankhamisítás ügyének letartóztatottjai a Markó-uccai fogházban laktak, már alkalom nyílt számukra arra, hogy megbeszéléseket folytassanak. Ezért a fogház őrszemélyzetének egyrészt lo-

Meg kell találni ezeket a láncszemeket és a teljes valóságot kimondhatatlanul nyilvánosságra kell hozni, mert csak így lehet némiképp ellensúlyozni azt a nagy kárt, amit az ügy az országnak okozott.

váltják és egy ideig a leváltott őrszemélyzet helyébe rendőrlégénységet vezényelnek ki.

Windischgraetzet szintén átszállították volt cellájából az I. emeleti 14. számú cellába. A herceg mindennapos látogatói felesége, valamint védői Ulain és Dánér. Amikor Ulain és Dánér legutóbb meglátogatták, a herceg újból azzal a kéressel állott védői elé, hogy ragadjanak meg minden eszközt arra, hogy a rettenetes fogságból végre szabaduljon.

A legnagyobb anyagi áldozatra is készülő ő és rokonsága, hogy szabadulása fejében kauciót tegyenek le.

A teljesen összetört Windischgraetz minden szavával csak a szabadulása érdekében teendő lépésekért könyörög védőinek, akik elhaltatták Windischgraetz előtt, hogy szabaduláshoz helyezésétől egyelőre semmiféle kaució ellenében szó nem lehet.

Érdekes egyébként, hogy Szörtsey engedélyt kapott arra, hogy védőjének utasításokat adhasson a Nemzeti Szövetség és a TESZ ügyének további intézésére vonatkozóan. A vádtanács egyébként kedden elutasította Winkler, Olchváry, Haits és Kurtz felhívását és így ezek továbbra is letartóztatásban maradnak.

Gömbös baloldali forradalomtól tart

Gömbös Gyula, aklnek a frankhamisításban való szerepe az utóbbi napokban mind élesebben bontakozik ki, kedden nyilvánított az úgyról újságírók előtt és többek közt a következőket mondotta:

— Miután a frankhamisítási ügyben már minden kiderült és tisztázódott, hogy a kormánynak nincs semmi köze az ügyhöz, nem szabad nagy jelentőséget tulajdonítani az egész dolognak. Én a magam részéről elítélek mindent, ami nem szolgálja az ország javát és mivel Európát látom telt belőle, hát elítélem a frankhamisítást is. De az ügy egyes

szereplőit, különösen a főszereplőket jóhiszemű embereknek tartom, akik feltétlenül az ország javát akarták. A fajvédők nem azonosítják magukat a bankhamisítókkal, de mivel az ügyvel kapcsolatban

a baloldali erők felszabadultaknak érezték magukat és a helyzet már nagyon hasonlít az októberi szituációhoz és úgy látszott, hogy ismét lelki felfordulás előtt állunk, betegágyamból kiadtam a jelszót:

Ellengőz jobbról!

Az ügynek nézetem szerint nem lesz politikai következménye.

a Bethlen-kormány hagyja el a helyét.

A *Matin* közli gróf Apponyi Albert levelét, melyet a laphoz intézett. A levélben Apponyi megállapítja, hogy a magyar kormánynak kötelessége igazságot szolgáltatni, tekintet nélkül a bűnösök állására, vagy akár esetleges érdemeire, mert a nemzet testéből el kell távolítani az egész fertőzött anyagot. Hangoztatja végül, hogy Magyarország egész közvéleményének — tekintet nélkül a politikai felfogásra — támogatnia és bátoritania kell a kormányt a maga feladatának teljesítésében.

Windischgraetz újabb kihallgatása

Strache főügyész kedden délután újból kihallgatta Windischgraetz herceget. A kihallgatás másfél óráig tartott, utána Strache kijelentette, hogy a frankhamisítási ügy két főszereplője bűnösségének mérvét igyekezett tisztázni.

Hamis dollárok vannak forgalomban

A frankhamisítók leleplezése óta csaknem naponta fedeznek fel újabb bankjegyhamisításokat. Newyorkból érkezett jelentés szerint az amerikai hatóságok megállapították, hogy hamis dollárok vannak forgalomban. Felfedezésüket már közölték is az összes európai államok hatóságaival és pontos leírást adtak a hamisítványokról.

Az amerikai hatóságok felhívására most már a frank-, a dinár- és pezeta-hamisítások kivül dollárhamisítók után is megindult a nemzetközi rendőri nyomozás. Egyelőre még azt sem lehet megállapítani, hogy a hamis dollárok Európában vagy Amerikában készültek-e?

Elfogtak két dinárhamisítót

Zagrebből jelentik: A Duisburgban tartózkodó dr. Bogdanovics zagrebi rendőrkapitány kedden táviratot küldött a zagrebi rendőrségnek. A táviratban Bogdanovics jelenti, hogy a duisburgi rendőrségnek sikerült letartóztatni Bar Pétert és Jánost, akiknek nagybátyja lakásán állították fel a bankóprést.

A rendőrség eddigi megállapítása szerint a hamisító banda összesen nyolcszáz ezer hamis ezerdínárt állított elő, de ebből alig néhány darabot hoztak forgalomba. Juozsfevába a hamis ezerdínárosokból százötvenet csempészték és harmincat vátottak be a hamisítók.

Két világ harca

Amerika gazdasági háborúra készül Európa ellen

Amerikában a vezető gazdasági körök az utóbbi időben mind gyakrabban hangoztatják, hogy az Egyesült Államok kormánya nem nézheti tovább tétlenül azt a monopolisztikus politikát, amelyet az európai államok folytatnak. Az amerikai közvélemény azt érti monopolisztikus gazdasági politika alatt, hogy az európai államok legnagyobb része a saját termeléséért érdekében védvamos politikát folytat. A védvamos rendszer, az, hogy a külföldi árukra majdnem minden ország vámot vet ki, megnehezíti, hogy Amerika Európával konkurrálhasson az európai piacokon.

Amerika ipara a háború alatt tetemesen felfokozta termelő képességét. A háború után azok a nagy gyárak, amelyek addig munióciót gyártottak, szintén áttértek egyéb gyártmányok előállítására. A termelés szaporodott és Amerika csakhamar kiábrándult abból az illúzióból, hogy a belső fogyasztás megvásárolja mindazt a sok iparcikket, amelyet az amerikai gyárak előállítani képesek. Az amerikai kapitalizmus figyelve erre természetesen az európai és az ázsiai piacok felé terelődött. Az ázsiai piacokon azonban meg kell küzdenie a japán gyáripar erős konkurrenciájával s számotnia kell azaz, hogy a kínai fogyasztó-területet Japan elhódítja tőle. Különbösen is Kína állandó belső zavara révén nem alkalmas piac az amerikai ipar számára.

Az amerikai nagytőkének nem maradt más választása, ha otthon felesleges iparcikkeit el akarja helyezni, mint hogy az európai piacok felé forduljon. A lerongyolt, elszegényedett, vásárlóképességében erősen korlátozott Európát szemlélve és iparcikkkel ellátni, még mindig jó üzlet Amerika számára. Az európai államok azonban védvamos politikát folytatnak, s Amerika nem lepetzi, hogy ez neki csöppet sincs nyére. Mind gyakrabban határozta el és hangok, amelyek meztörést követelnek. Amerika meg akarja szerezni az európai piacokat. E cél érdekében egyelőre megelégszik azaz, hogy az orosz kormánnyal szemben engedett merev ortodox álláspontjából s Oroszországgal igyekezik gazdasági megegyezést kötni. Azt hangoztatják, hogy a politika is más, az üzlet is más, s ha a szovjetkormányt nem is hajlandók elfernni, már szerződéseket kötnek vele. Oroszország azonban csak kis falat az amerikai étvágy számára s ezen is osztoznia kell Németországgal.

Csak természetes, hogy a határok által széttagolt Európa így, ahogy ma van, nem tetszik Amerikának s a legkomolyabb hangok hallatszanak a ten-

geren túl, hogy gazdasági háborút kell indítani Európa ellen, s a védvamos politikát tönkre kell tenni.

Ha ez a háború megindul, esetleg vértelen lesz, azonban hatásában borzalmasabb lesz minden eddigi háborúnál. Ma Európa a gazdasági talpraállítást várja Amerikától, Amerika pedig készül arra, hogy gazdaságilag még jobban megnyomorítsa a vén Európát. Nem nehéz megjósolni, hogy az új és a régi világ meginduló küzdelmében melyik oldalon lesz a győzelem.

Százegy millió adót fizetett két év alatt Szubotica

A negyedosztályú kereseti adó kivételése

A szuboticei városi adóhivatal most készítette el a kimutatást arról, hogy 1924. és 1925. években mennyi állami és mennyi városi adót fizettek be az adóhivatal pénztárában. A kimutatás szerint 1924-ben 35.737.499 dinár állami és 12.212.024 dinár városi adó, 1925-ben pedig 39.422.201 dinár állami és 13.654.590 dinár városi adó folyt be az adóhivatal pénztárába. Az állami adók tíz százaléka, azaz körülbelül hét és fél millió dinár, behajtási költségek címén, a várost illeti meg.

A városi adóhivatal megkezdte a negyedosztályú kereseti adó kivételének előkészületeit is. A kivételeket, amint az adóvallomások beérkeztek, nyomban megkezdik. A városi adóhivatal felhívja az érdekelteket, hogy január 20-ig nyújtsák be adóvallomásaikat a körü adóhivatalokhoz. A tőkekamatadó-vallomásokat szintén január 20-ig kell betérjeszteni az adóhivatalban.

Adó és illetékterminusok

Január 8-iki számunkban közöltük a januári illeték és adó terminusokat. Kiegészítésként közöljük a következőket: A pénzügyeték az ötezer dinár évi kamatot hozó tőkék után fizetik a 10%-os kamatadót és járulékait.

A bánáti villany- és gőzfűrésztelepek tulajdonosainak nem a pancsevői hanem az apatini erdőhivatalhoz kell bekielenteni január 15-ig a gatterek utáni illetéket. Ha ilyen teleptulajdonosai az előző években az illetéket nem rótták le s ellenük bármely okból jövedéki kihágás nem indult volna meg eddig, saját érdekükben járnak el, ha az előző évekre is beküldik az illetéket és pedig: 1920. évre minden egyenes és körüfűrész után évi illeték Din. 10.—, 1921, 1922 és 1923 évekre fűrészkenként Din. 30.—, míg 1924, 1925 és 1926-ra a Bácsmegyei Napló január 8-iki számában közölt illeték fizetendő. Aki önként a jövedéki vizsgálat megindítása előtt küldi be az illetéket a háromszoros bírságtól mentesül.

A kereskedők, iparosok, vállalatok és intézetek, akiknek az adófeliszámlási bizottságok kereseti adójukat leszállították s erről értesítést kaptak saját érdekükben érdeklődjenek az illetékes pénzügyi hatóságoknál, hogy a törölt kereseti adó után a pótlékokat, nevezetesen a kereskedelmi és iparkamara illetéket bírták-e. Ha ez nem történt meg, forduljanak az illetékes kereskedelmi és iparkamarához.

SOVANYTÓ

(füzék és mellélték) a legújabb speciális módszer szerint. Orvosi rendelésre készíthető méret szerint. 0.13

VIRÁG LEONTIN, főszékhelyében Szubotica, Aleksandrova utca 6.

UTO SÓ PÁRISI ÉLVAT:
„CENDRE DE ROSE —
ROUGE MANDARINE”
11090 BOURJOIS — PARIS

Clinchant francia követ visszautazott Budapestre

Párisból jelentik: Clinchant budapesti francia követ Párisból visszautazott Budapestre, báró Korányi Frigyes párisi magyar követ pedig ugyanakkor visszaérkezett Párisba és

kihallgatáson jelent meg Briana miniszterelnöknek, akit részletesen informált a budapesti nyomozás eredményéről.

A kihallgatás után báró Korányi fogadta a francia sajtó képviselőit és elmondta nekik, hogy a magyar kormány a legtokéletesebb egyetértésben el van határozva, hogy erőlyesen fogja végrehajtani a vizsgálatot és senkit sem fog kimélni, ha meg olyan magas állásban van is. A magyar követélfeltevő igyekezettel hangsúlyozta, hogy

Horthy kormányzó környezetéből senki sincs kompromittálva és hogy a kormányzó lojalitásához gyanu nem férhet.

— Amagyar kormány — mondotta Korányi — végzetes tévedésnek esett áldozatul, amikor az országos főkapitányi állás betöltésekor választása Nádosygra esett.

Korányi nyilatkozatát a lapok élesen kommentálják. A *Quotidien* hangsúlyozza, hogy a magyar követ nyilatkozata hűvös érdeklődés,

a magyar kormányt nem sikerült tisztázni a vádak súlya alól és az egyetlen megoldás, hogy

A bélyegeket is...

Bélyeghamisítókat fogtak el Olaszországban

Rómából jelentik: A firenzei rendőrség névtelen feljelentés alapján letartóztatott egy Markov nevű bolgár orvos-tanárhallgatót, akinél megmotozása alkalmával *temérdek hamis postabélyeg*et találtak.

Markov kihallgatása során elmondotta, hogy a nála talált hamis bélyegeket egy Szekula György nevű magyar embertől kapta, aki megbízta, hogy adja el őket. Két hétig járta az olasz városokat és ez idő alatt több száz hamis bélyeget adott el fiatelistáknak. A kollektívában főként hannoveri bélyegek vannak, mert ezeknek legnagyobb az értékük. A hamis hannoveri bélyegekből hétézer lírárt ötven darabot vett tőle egy magasállású olasz diplomata felesége. Szekula, aki szintén foglalkozott a hamisítványok értékesítésével, egy Panyonió nevű ismert olasz filatelistának összesen kétszázhatvan ezer líráért adott el bélyegeket. Ő maga két hét alatt százezer lírát vett be, amelyből jutalék címén huszonöt százalékot kapott Szekulától.

A rendőrség Szekulát egyelőre nem találta és azt sem tudta meg lapítani, hogy a bélyegeket kik és hol hamisították.

Letartóztatták a meggyilkolt sentai telepese feleségét

Azzal gyanúsítják, hogy ő börtölte fel a gyilkost

Szentáról jelentik: A toronyospusztai gyilkosság ügyében — amelyről hírt adott a *Bácsmegyei Napló* is — a csendőrség kedden befejezte a nyomozást és ugyancsak kedden délelőtt felboncolták a meggyilkolt Vujnovics Mile holttestét. A nyomozás során megállapították, hogy a szerencsétlen telepese *szerelemi gyilkosság áldozata* és a csendőrségnek az a feltevése, hogy Kosutics Steván Vujnovicsné felbujtására követte el tettét.

A gyilkosságot megelőzően, görögkeleti karácsony másnapján Vujnovics Mile huszonkilenc éves líkai származású dobrovolljác feltűnő szépségű fiatal feleségével és hatéves Milos nevű fiával még délelőtt elmentek a szomszédos tanyán akó Kosutics Stevánhoz, hogy az ünnepek alkalmával üdvözöljék. Az egész délelőttöt ott töltötték, noha Vujnovics többször hívta feleségét, hogy menjenek haza. Az asszony azonban nem akart menni és a férjét is marasztalta. Beszélgetés közben szóbakerült Vujnovics revolvere is, aki erre elővette és megmutatta fegyverét Kosuticsnak. Kosutics kezébe vette a revolvert és a benne lévő két golyót kilőtte a mennyezetre, azután az üres fegyvert visszaadta barátjának. Délután három órakor ismét hívta Vujnovics a feleségét és amikor az asszony ekkor sem volt hajlandó hazamenni, elindult egyedül.

Alig volt néhány méternyire Kosuticsék tanyájától, amikor Kosutics rokonai utána futottak és figyelmeztették, hogy siessen haza, mert barátja meg akarja gyilkolni. Vujnovics erre fatámasnak eredt, de a következő percben már Kosutics Steván a nyomában volt és csakhamar utól is érte. Vujnovics látva, hogy barátja kezében fejszét szorongat, kérlelni kezdte, hogy ne bántsa. Kosutics kérésére azzal válaszolt, hogy neki támadt és a fejszével fejbe ütötte. Vujnovics az ütéstől nyomban összeesett, mire a támadó még több csapást mért áldozata fejére és azt teljesen szétszarta. A gyilkost az időközben odaért rokonai lefogták, a fejszét elvették tőle és bevitték a csendőrségre, ahol letartóztatták.

Kosutics a csendőrségen azzal védekezett, hogy Vujnovicsnéval viszonya volt, amiről Vujnovics is tudott és attól félt, hogy barátja féltékenységből meg fogja gyilkolni. Félelmében hatá-

rozta el magát arra, hogy inkább 6 végez vetélytársával. A csendőrség több tanút is kihallgatott, akiknek vallomásaiból az a gyanu merült fel, hogy Kosutics a gyilkosságot Vujnovicsné felbujtására követte el.

A csendőrség a terhelő tanuvallomások után letartóztatta Vujnovics Mile feleségét is, aki azonban még tagadja, hogy része van férje meggyilkolásában.

A további nyomozás során az is kiderült, hogy a gyilkos katonaszökevény, sohasem volt dobrovolljác és így jogtalanul bitorolja agrárreform-földjét.

A meggyilkolt Vujnovics holttestét Davidovics Bogdán járásbíró jelenlétében kedden délelőtt boncolták fel dr. Belesz in Brankó és dr. Halász János szentai orvosok. A boncolás megállapította, hogy a fejszevadások teljesen szétszarták az áldozat fejét.

Kosuticsot és Vujnovics feleségét a csendőrség szerdán adja át a szubotícai ügyészségnek.

HIREK

Gyorsfénykép

— Harambascseva-utca! — gar-garizálja rekedten a kalauz.

A tulsó oldalon, a sarki mozi előtt kővér és elegáns mama szivja mellére bőszt élvezettel a másoddarab reklámképet. Gyönyörű napsütés. A mama bőrkeztyűs jobbán három-négy éves aranyos baba lágy, fehér pré-mekbe, csipkébe, selymekbe bugyolált kis eleven cukorsütemény. Csak a szárnyak hiányzanak a válláról. Angyalkát nem tulságosan érdeklik Lia de Putty közszemlére kitett bájai, ide-oda barmészködik és a villanyosról is látom, hogy gőzerővel unakozik szegényke. Nem sokáig. A balfenérről rongyos és maszatos kis csibész lép mellé; kívánni sem lehet külön kontrasztot, ez egy borzas kényszer-kneipista, nincs kalapja, a cipőt is csak ügyesen markirozza valami szandál-reszttel. Testvérek közt lehet hat éves, unokatestvérek közt csak öt. Odacövekeli magát a kislány mellé és blazirt ábrával szemügyre veszi a filmurak és filmnők fotográfijait. Bal keze nadrágzsebében pihen — erről a nadrágról is sokat lehetne beszélni — a másikkal pedig, anélkül, hogy előbb körülvizsgálja, csak úgy kapásból bele csíp a legnagyobb lelkinyugalommal a kis habköltemény bizonyára egészen gusztyusosan fejlelten alapgömbölyűségébe. Le nem veszi közben szemét az auzlágról és egyetlen oldalpilantást sem vet a kislányra. Pásultan és iparszerűleg csipi. Nincs az a harmincnégyes baka, aki nagyobb szakértelemmel üzne tetteleges flörtöt szakácsnéjával. Profilból látom az arcát, amelyről tündöklik a gyermeki ártatlanság. Angol flegmával vágja zsebre a merénylet után jobb pracliját is, az a bájos az egészben, hogy eszébe sem jut elszaladni, csak áll és nézi a képeket teljes odaadással, mint akit mitsem érdekelnek a hívságos földi gyönyörök. A kislány hiedten rábámul, a szája legörbül, nem mer sírni. Szóla a mamájának? Ki kell hajolnom, mert a kalauz már lecsöngette a kocsit, már pedig látni szeretném, mi lesz? Semmi. Angyalka sokkal rémültebb, semhogy panaszkodhatna és nem is érti a dolgot. Csak meregeli a szemét mállán és talán sértődötten, de nem csinál kázusi az ügyből. Acso-rognak szépen egymás mellett, mintha összetartoznának, aztán nem látszik semmi.

Kész.

Diószeghy Tibor

— Csak a kerületi parancsnokság utján lehet külföldről katonai okmányokat kérvényezni. Most érkezett meg a szubo ica katonai ügyosztályhoz a staribecseji katonai kerületi parancsnokság rendelete, amely szerint azok a had ötelemek, akik a háboru alatt az osztrák-magyar hadseregben szolgáltak és szolgálatukról bizonyítványt akarnak szerezni volt parancsnokságtól, nem fordulhatnak kérésükkel közvetlenül külföldön levő volt ezredükhöz. Az ilyen hadkötelemek kérvényüket az illetékes kerületi parancsnoksághoz tartoznak be-terjeszteni, amely a hadügyminiszterium, illetve a külügyminiszterium utján hivatalosan fogja a szükséges iratokat beszerezni. A magánúton beszerzett, külföldön kiállított katonai okmányokat a katonai hatóságok ezentul nem fogják figyelembe venni.

— Az olasz anyakirálynő temetése. Rómából jelentik: Margherita anyakirálynő temetése alkalmából az egész fővárost gyászlobogók borították el. Az utcákon óriási tömeg hullámzott s a gyászmenet útvonalán fekvő házaknak még a tetői is zsufolva voltak a nézőktől. A gyászmenet reggel kilenc órakor indult el s a Pantheonba kísérte az özvegy anyakirályné koporsóját. A koporsó mögött a király, a trónörökös, a szavoyai ház többi hercege, Victor Napoleon herceg, Conrad bajor herceg, Kristóf görög herceg, Mussolini, a kormány és a diplomáciai kar tagjai s a polgári és katonai hatóságok vezetői haladnak. A gyászoló tömeg sora a között a menet a Pantheonba érkezett, ahol a királyi hercegnők, a külföldi hercegnők és a diplomaták, továbbá a miniszterek feleségei várakoztak. A Pantheonba ezernyi koszorút küldtek, többek között minden külföldi államfő is. A koporsót az egyházi áldás után ideiglenes sírba helyezték, mert az a terv, hogy Margherita anyakirálynőt néhai Umberto király koporsója mellett temetik el.

— Kapp képviselőt kizárták a német kommunista pártból. Hannoverből jelentik: Mint a hannoveri Niedersächsische Arbeiterzeitung közli, a kommunista párt központi bizottsága hétfői ülésén elhatározta, hogy Kapp birodalmi gyűlési képviselőt a kommunista pártból kizárja, Kappot a bizottság egyidejűleg felszólította, hogy a párt részéről ráruházott birodalmi gyűlési mandátumot tegye le.

— Szubotícin megkezdődtek a választási névjegyzékek kiigazítását. A szubotícai polgármesteri hivatalban január elsején megkezdtek a választási névjegyzékek kiigazítását. Mindazok, akik a választási névjegyzékek legutóbbi kiigazítása után is kimaradtak a névjegyzékből, január 30-ikáig jelentkezhetnek a polgármesteri hivatalban.

— A német szociáldemokraták nem vesznek részt a kormányban. Berlinből jelentik: A szociáldemokrata párt intéző-bizottsága kedden ülést tartott. Elhatározták, hogy a párt nem vesz részt a kormánykoalícióban.

— Chamberlain megbetegedett Rapallóban. Rapallóból jelentik: Sir Austen Chamberlain, aki Pizába tett kirándulásáról hétfőn visszatért, influenzát kapott és kénytelen ágyban maradni. Meglehetősen magas láza van és hurut tünetei mutatkoznak. Kedden kellett volna visszatérnie Angliába, utazását azonban elhalasztották.

— Kiegészítik a választói névjegyzéket Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi városi tanács megkezdte a választói névjegyzékek kiegészítését. A lajstromba elsősorban azokat veszik fel, akik most nyertek választójogot, aztán azok felvételére kerül sor, akik eddig különböző okokból nem szerepelnek a névjegyzékben.

— Harman büntetésének újrafelvételi pöre. Hannoverből jelentik: Kedden kezdődött meg óriási érdeklődés mellett az újrafelvételi tárgyalás Hans Gransnak, Harman büntetésének bűnyügyében. Gransot a bíróság az első tárgyaláson halálra ítélte, de Harman a kivégzése előtt esküt tett arra, hogy Grans ártatlan és ennek alapján a bíróság elrendelte a pör újrafelvételét. A tárgyalás első napján az első tárgyalás jegyzőkönyvét olvasták fel.

— Cuzát őrizetbe vették. Bukarestből jelentik: Cuza egyetemi tanárt, a román antiszemita vezérét a Bukarest—Csernovici gyorsvonaton feltartóztatták és őrizetbe vették. Az őrizetbe vétel oka ismeretlen.

— A kulai önkéntes tüzoltótestület közgyűlése. Kuláról jelentik: A kulai önkéntes tüzoltótestület vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlést, amelyen a következő tisztikart választotta meg: Elnök Brandecker Ferenc, alelnök Gáics Mita, titkár Szankovics Steván, pénztáros Pavlakovics Vendel, főparancsnok Hahn Ferenc.

— Landsay lesz az új berlini angol nagykövét. Londonból jelentik: Lord D'Abernon berlini angol nagykövét utódául Chamberlain külügyminiszter sir Ronald Landsay-t szemelette ki, aki 1924 óta konstantinápolyi nagykövét.

— Tolvajak a becskeréki cukorgyárban. Becskerekéről jelentik: Gajdak Iván orosz menekült, cukorgyári munkás feljelentést tett a rendőrségen, hogy megtakarított pénzét, 14750 dinárt, ellopják. Gajdak a cukorgyári munkások közös szállásán, az ugynevezett kaszáryában lakott és pénzét éjszaka páránja alatt tartotta. Az ismeretlen tolvaj innen lopta el a menekült munkás éveken keresztül összespórolt pénzét. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tolvaj kézrekerítésére, annál is inkább, mert az utóbbi időben többször követtek el lopást a cukorgyári kaszáryában. A nyomozás megnehezíti, hogy a munkások gyakran változnak és sokszor csak egy éjszakát töltenek a cukorgyári kaszáryában.

— Eljegyzés. Merkler Rózsika és Reisz Arthur jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— A szentai zsidó leányegylet estélye. Szentáról jelentik: A szentai zsidó leányegylet január tizenharmadikán tánc-csal egybekötött műsoros estélyt rendez. A műsor főbb szereplői: Deutsch Rózsika, Kemény Rózsika, Neumann-nővérek, dr. Barta Ádám, Löwinger Jenő, Deutsch János, Pollák Miklós és Singer Laci.

— Berlinben angol ötfontosokat hamisítottak. Berlinből jelentik: A rendőrségnek hosszas nyomozás után sikerült letartóztatnia egy négy tagból álló pénzhamisító bandát, amely angol ötfontos bankjegyeket hamisított és hozott forgalomba. A banda tagjai Sagert és Dahling kereskedők, egy Gerstenberger nevű mérnök és Kuhn nyomdász. Eddig ötven darab hamis bankjegyet találtak meg. A négy hamisító a rendőrségen eleinte tagadott, később azonban mindent beismertek.

— Műkedvelőelőadás Malildjosen. Malildjoseről jelentik: A malildjosi önkéntes tüzoltótestület műkedvelőelőadása szombaton este a Szilgyi Gergely-féle vendéglőben előadta Molnár Ferenc »Doktorur« című bohózatát. Az előadás főnyes anyagi és erkölcsi sikert ért el. A szereplők közül Kollár Ferenc, Erdélyi Joliska, Varnuzsa Jolánka, Kuruc Gizke, Horvát Bözsi, Jánai Dezső, Pál György, Szauzmann János, Lakatos Mihály, Fratricsevic János, Gavlik János és Rác János tűntek ki. A darabot Süli Mihály rendezte.

— **Átszervezik a szentai független demokratapártot.** Szentáról jelentik: Kulundzics Milán, a független demokratapárt főtitkára vasárnap a demokratapárt átszervezése céljából Szentára érkezett, ahol résztvett a párt értekezleten. Az értekezleten a tagok részéről az a kívánság merült fel, hogy Pribicevics Szvetozár személyesen is látogassa meg a szentai párt szervezetet, mire Kulundzics főtitkár bejelentette, hogy Pribicevics február végén látogatja meg Szentát. Végül elhatározták, hogy a szubotícai kerületben a párt átszervezését Dobanovacki Pál volt szubotícai főispánra bízzák.

— **Két pártra szakadtak a szombori hunyevácok.** Szomborból jelentik: A múlt év februárjában megtartott országos képviselőválasztások alkalmával a hunyevác-sokk párt egyetlen jelöltje sem jutott mandátumhoz. A választás után mint annak idején megírtuk, a párt egyik legidősebb szervezete a szombori két frakcióra bomlott szét. Az egyik frakció Bosnyák Antal volt képviselővel az élén a radikális párt felé keresett közeli és sikertelt megközelítést a radikálisokkal főképp a városi politika irányításában. Ennek a megközelítésnek elejétől fogva ücs ellenzői akadtak, akik vasárnap a Szoboda szállóban gyűlést hívtak össze, hogy megbeszéljék további állásfoglalásukat. A gyűlést Pálffy József a párt egyik vezetőjének hívta össze. A gyűlésen kimondották, hogy semmi szín alatt sem esatlakoznak a Bosnyák-féle frakcióhoz és nyíltan szakít velük. Az elszakadt frakció anélkül, hogy végleges döntést hozott volna, elhatározta, hogy közeli és kereset feladását néppárt, amellyel esetleg fuzionál vagy beolvad ebbe a pártba.

— **Új ügyvéd.** Jánosi Károly dr. odzsaci ügyvédjelölt a noviszádi felebbviteli bíróság ügyvédi vizsgálóbizottság előtt sikeresen letette az ügyvédi vizsgát.

— **Autóbusz-szerencsétlenség Bezdánban.** Bezdánból jelentik: A Kone-autóbusz-vállalat egyik kocsija, amely Szombor és Bezdán között közlekedik, a kozorai erdőnél kormánytörés következtében felborult. A kocsit utasai közül Schmidt József bezdáni iparos és Kiss János földbirtokos megsebesültek. A nyomozás megindult annak kiderítésére, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Városi kocsisok tolvajbandája.** Noviszadról jelentik: Kovács András, Kovács Ferenc, Kovács Lajos, Kovács Zsófia férjezett Kincses Ferencné és Kincses Ferenc a noviszádi városi majorban részben mint kocsisok, részben mint cselédek voltak alkalmazva és 1922 január és február hónapokban fát, zabot és egyéb dolgokat 750 dinár értékben elloptak a várostól. A noviszádi kerületi törvényszék kedden Kovács Andrást és Kovács Lajost 3—3 havi, Kincses Ferencet és Kovács Zsófiát 1—1 havi fogságra ítélte, míg Kovács Ferencet felmentette. Az ügyész és a vádlottak is felebbtek.

— **Jogászbál Szentán.** Szentáról jelentik: Január 23-ikán a szentai ügyvédjelöltek jogászbált rendeznek dr. Kucsevics Mihos polgármester és dr. Popovics Pavle vezetőjársbíró védnöksége alatt.

— **A katonai kincstár átvette a Zadruzna Banka palotáját.** Noviszadról jelentik: A katonai kincstár által kiküldött bizottság kedden fejezte be a katonai kincstár által megvett Zadruzna Banka-palota átvételét és ennek megtörténtét jegyzőkönyvbe foglalta. Szerdétől kezdve már katonai díször fog a volt bankpalota előtt állani. A Zadruzna Banka ez év végéig a mai helyiségeiben marad s a palota lakói közül azok, akiknek szerződése még nem járt le, továbbra is zavartalanul megmaradnak bérletükben. A katonai kincstár csak azoknak a lakóknak mondott föl, akiknek a bérleti szerződése már lejárt.

— **A bolgár kormány a belső konszolidációért.** Szófiából jelentik: Liapcev miniszterelnök a hadügy-tárcát átvéve, a kerületi prefektusokhoz és a közigazgatás vezetőihez intézett köriratában köszönetet mondott a hatóságoknak a rend és nyugalom fenntartása körül kifejtett erőfeszítéseikért. Hangzottatta ezután, hogy a belső konszolidáció feladatának elvégzése még sok energiát igényel. A kormány figyelmébe ajánlja a hatóságoknak a polgárok jogainak tiszteletben tartását, a személy- és vagyonbiztonság megővését, mindenkor szigorúan alkalmazkodva a törvényekhez. A körlevél végül felsorolja azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány tervez a közigazgatási apparátus zavartalan működésének biztosítására.

— **Amíg a malacból kövér sertés lesz.** Noviszadról jelentik: Kiss József zemuni éjjeli mulatóhelytől ajdonos nyolc malacot vásárolt és azokat Noviszadon lakó öccsének, Ferencnek adta, akik elhalkozott a malacok kihizlalására. Kiss Ferenc röviddel utóbb Zemunban vállalt munkát és a malacokat feleségére bízta, aki ki is hizlalta azokat úgy, hogy Kiss József, amikor a napokban ittjárt, megbizta sógornőjét, hogy a közben meghízott sertésekből hat darabot válasszon le és adassa el a friss húst, míg a másik két sertés hízson tovább. A sógornő eladta a hat kövér sertést, sőt a visszamaradt kettőt is, a melyek közül egyiknek — bő istenáldásként — 11 malaca lett. Az egész sertés- és malacállományért 2600 dinár készpénzt kapott, aki a kapott pénzzel kedden ép akkor szállt a Budapest felé induló gyorsvonatra, amikor ugyanazon vonattal Kiss József Zemunból megérkezett. Neki gyanus volt sógornője elutazása és mert a malacok és sertések ügyében sem kapott megnyugtató felvilágosítást, rendőrt hívatott és a rendőrséghez vitette a malacsikkasztó sógornőt, akit letartóztattak és átadták a noviszádi államügyésznek.

— **Vonstrablás ötven halottal.** Newyorkból jelentik: A mexikói Guadalupe állomáson rablók megrohanták az elmúlt éjjel a gyorsvonatot és az utasokat kirabolták. A legújabb hírek szerint ennek a rablótámadásnak ötven utas esett áldozatul. Amikor a gyorsvonat a kisállomásra bejutott, mintegy husz rablóból álló banda a vonatra ugrott, megölték a vonatkísérő személyzetet, megrohanta az utasokat, az ajtókat eltorlasztotta és azokat az utasokat, akik első szóra nem adták át értéktárgyaikat megölték.

— **Zátonyra futott és eltűnt egy hamburgi hajó.** Stetünből jelentik: A Kunstmaun-féle hajóvállalat közlése szerint a Kronstadt mellett lévő szorult hajók közül egy hamburgi hajó zátonyra futott és elveszett. Két brémai gőzös állítólag súlyosan megsérült. Hiteles hír még nem érkezett.

— **Huszonöt feljelentés a luxusadó megtagadása miatt.** Noviszadról jelentik: Mint megírtuk, Noviszad város megadóztatta az éjszakai kimaradást. Akik este nem fektésznek le a tyukokkal, hanem nyilvános helyen mernek matatozni, adót fizetnek. A kimaradási adó este 11-től 12-ig 1 dinár, azoutul 3 dinár. Az adó ellenében évenkéntes a noviszádi publikum előtt, hogy már eddig is huszonöt feljelentés érkezett be a rendőrséghez azok ellen, akik megtagadták a luxusadó fizetését. A közönség egy része arra való hivatkozással, hogy a luxusadó nincs miniszterileg jóváhagyva, kimarad ugyan, de megtagadja az adófizetést. A rendőrség mind a 25 feljelentés ügyében a kihágás eljárást lefolytatja és a feljelentetteket 50—500 dinárig terjedő pénzbírsággal sújtja. A szabályrendelet szerint, ha a bírság be-

nem hajtható, minden 20 dinár egy napi elzárásra változtatható át. Azonkívül a vendéglősök is felelnek a be nem szedett luxusadóért. A rendőrség utasította közegeit, hogy a luxusadó megfizetését megtagadókat nem szabad előlítani, vagy fizetésre kényszeríteni, hanem nevük feljegyzendő és a rendőrségnek bejelentendő. Ha a rendőrség megvalósítja azt, hogy becsukattja azokat, akik nem fizetik meg a kimaradási adót, a noviszádi lumpok nem sokára a rendőrségi fogdában találkoznak. Ez esetben ott is adót kellene szedni, minthogy az ilyen nagy látogatottságnak örvendő rendőri fogdát lehetetlen nem tekinteni nyilvános helyiségnek. Erre való tekintettel a kimaradási adót helyes volna beemarádású adóra elkeresztelni.

— **Egy angol hajó katasztrófája a sanghaji kikötőben.** Londonból jelentik: A Canadian Pacific hajóársaság Express of Asia nevű hajója a sanghaji kikötő bejáratánál összeütközött egy angol gőzessel. A gőzös derékon kettétört és pár perc alatt elsüllyedt. Ötven kínai a vízbe fullt.

— **A szellemi együttműködés nemzetközi bizottságának ülése.** Genéből jelentik: A szellemi együttműködés nemzetközi bizottsága január 14-én Párisban ül össze. Az ülés programjába felvették az oktatás kérdését, különös tekintettel a Nemzetek Szövetségéről szóló felvilágosító munkára. Tényvalmi fogja továbbá a bizottság a magánjog egységesítésével foglalkozó, Olaszország javaslataira fölállítandó intézet kérdését.

— **Tolvaj bűnről.** Londonból jelentik: Baró Wolff von Osten-Sacken és neje a karácsonyi ünnepeket Sir Archibald Hamilton angol földbirtokos családjánál töltötték. Karácsony másodnapján Hamilton észrevette, hogy egy ötszáz angol font értékű, rendkívül ritka miniatűr képe elveszett. Hamilton bejelentette az esetet a rendőrségnek, amely nagy apparátussal nyomozott az értékes miniatűr tolvaja után. A rendőrség gyanuja hosszabb eredménytelen nyomozás után báró Osten-Sacken nejeére tereledött és amikor a báró és neje kétéltő látogatás után hajóra akartak szállni, hogy visszautazzanak a kontinensre, a rendőrség emberei megmozdították a hátszékét és az értékes miniatűr a hátszékben rejtve letartóztatta és az ügyesség fogházába kísérte.

— **Lopás a becakeréki kórházban.** Becskerekéről jelentik: Grozden Brankó kórházi szolgáló feljelentést tett a becakeréki rendőrségnek, hogy a kórházban lévő lakásáról ellopták pénzét és ezüst óráját. A rendőrség megállapította, hogy a lopást a másik szolgáló, Jovanov Zsiva követte el. Jovanovot őrizetbe vették.

— **Megfojtotta gyermekét.** Noviszadról jelentik: A gornikovi csendőrség hétfőn letartóztatta és kedden a noviszádi ügyészség fogházába szállította Despotova Katica gornikovi leányt, aki élve született fiúgyermekét megfojtotta és a kertben elásta.

— **Villanyvilágítás Csurogon.** Csurogról jelentik: Csurog község képviselőtestülete már évek óta foglalkozott azzal a tervvel, hogy a községben villanygyárat állít fel. A terv megvalósulását azonban az anyagiak hiánya megnehezítették. A képviselőtestület a napokban találta megoldást arra, hogy a községet villanyvilágítással láthassák el. Megállapodott ugyanis Szmiljanszki Ilija csurogi malomtulajdonossal, aki hajlandó áramot szolgáltatni a községnek. A villanyvezetékek kiépítése a tavasszal fog megkezdődni.

— **A malidjosi vadászegylet közgyűlése.** Malidjósiról jelentik: A malidjosi vadászegylet vasárnap tartotta évi rendes közgyűlést a Szilágyi Gergey-féle vendéglőben. A közgyűlésen megválasztották az új tisztokat is. Díszelő Kalyanszki Izidor községi jegyző, elnök Kiss Károly, alelnök Sipos Richard, pénztáros Pecze Ferenc, titkár Csernik Pál.

— **Albertina Ferrari noviszádi hangversenye.** Albertina Ferrari, a kiváló és nagy hírnévű zongorista begeduművész nő Európa összes nagy hangversenytermeiben aratott zajos sikerei után jugoszláviai körútja alkalmából e hó 20-án a noviszádi Nemzeti Színházban egyetlen hangversenyt rendez, amelyen *Abra-nyai Emil*, a m. kir. Operabiz. igazgatója kíséri zongorán. Jegyek elővételben a *Bácsmegeyi Napló* noviszádi kiadóhivatalában (Wi son-tér, telefon 580), a Lipkovics tőzsdében és a Szlavia könyvkereskedésében válthatók.

— **Adományok a királyné bálán.** Mariora királyné születésnapján a szubotícai városi tanács által rendezett bálon *Donát Mór* 200, *Vértes Józsefné* 100, *Neményi Mór* 100, *Cigler Gyula* 100, *Goldner testvérek* 100 dinárral váltották meg belépőjegyüket. A befolyt összeget Gyogyevics főispáné a gyermekmenhely tanoncotthon árvái között fogja felosztani.

— **Eljegyzések.** Vajda Licit eljegyezte dr. Balog Ernő szubotíca. (Minden külön értesítés helyett.) — *Matisz Mariska* és *Barácsi István* (Bezdán) jegyesek.

— **Műkedvelőelőadás Jazovón.** A jazovói közművelődési egyesület a harang-alap javára műkedvelőelőadást rendezett, amely alkalommal Csepreghy Ferenc: *Sárga eskü* című népszínművét hozták színre. A darab szereplői közül *Baranyi Péterné*, *Baranyi Péter*, *Süli Imre*, *Hirsch Jolánka* tűntek ki. Jók voltak kisebb szerepekben *Rabli József*, *Simon Mihály*, *Tóth István*, *Krizsány János*, *Vastag Simon*, *Kovács Pál*, *Gubacski Péter*, *Jaksa József*, *Séra Sándor*, *Szabó Lajos*, *Rabli Józsefné*, *Krizsány Annuska*, *Tóth Mariska*, *Jaksa Mihály*, *Gubacski Titusz*, *Zákány Rózsika*, *Horváth Ferenc*, *Tóth Ferenc*, *Csépe József*, *Szenes János*, *Séra Mihály*, *Piri András*, *Vastag Mátyás*, *Gál Vituska*, *Bicok Piroška*, *Agó Rózsika* és *Lőrinc Mariska*. A darabot *Rozgonyi Mihály* igazgató-tanító rendezte.

— **Műkedvelőelőadás Bezdánban.** A bezdáni műkedvelők jól sikerült műkedvelőelőadást rendeztek, amely alkalommal az *Árvácska* című operette került színre. Az egyes szerepekben *Ruff István*, *Ruff Istvánné*, *Szlavik Sándor*, *Szlavik Sándorné* és *Keltsch János* arattak nagy sikert. A díszleteket *Hilper József* adóügyi jegyző, *Keltsch János*, *Cziriusz János* és *Kovács József* festették.

Meghülésektől gyorsan szabadulok. Néhány Bayer-féle Aspirin-tabletta, hamar az ágyba, alapos izzadás és elmult minden veszély. Sok kellemetlennek mutatkozó súlyos hűlésből lábaltam ki, háló a Bayer-féle Aspirin-tablettáknak.

De csakis az ismerő valódi Bayer-féle eredeti csomagolás és a fék-féher-vörös szavassági jeggszavotolavalódisáért és minőségért.

Kétezerháromszáz lakást épít az olasz kormány. Rómából jelentik: Junius végéig a kormány 2300 lakást akar építeni 6000 férőhellyel. Kétszobás lakások 5000 lírába és négyszobás lakások 7000 lírába kerülnek és havi 125, illetve 175 líra lefizetése ellenében a bérlők tulajdonába mennek át. A házakat az Ostriari körül építik. A beruházások 60 millió lírát tesznek ki. A háztulajdonosok egyesülete a háziurakhoz körlevelet intézett, melyben felszólította őket, hogy a béreket ötven százalékkal magasabbra ne emeljék.

Hamisítják az egy- és kétfelésűket. Bukarestből jelentik: Besszarabia több városából jelentés érkezett, hogy nagyon sok hamis egy- és kétfelésű pénz van forgalomban. A szigorú megindította a nyomozást és megállapította, hogy vándorcigányok öntik a hamis pénzt vasból. Az orhei csendőrségnek sikerült is egy ilyen pénzhamisító cigánykaravánt elfogni.

Smith Jeremiás Párisban. Párisból jelentik: Smith Jeremiás budapesti népszövetségi főbiztos Amerikából jövet Párisba érkezett.

A noviszi postaalkalmazottak műsoros estéje. Noviszadról jelentik: A postai alkalmazottak február 1-én a Szlobodában ténccal egybekötött műsoros estélyt rendeznek. Az estély jövedelmét a noviszi postásonthon felállításának céljaira fogják fordítani.

Hitel nincs! Vrbszról jelentik: A vrbszi fakereskedők ülést tartottak, amelyen kimondották, hogy a jövőben senki részére sem nyújtanak hitelt, csupán válto fedezet ellenében.

A vrbszi Vöröskereszt Egyesület bálja. A vrbszi Vöröskereszt Egyesület január 13-án a Greifstein-szállóban táncestélyt rendez.

Dominóbal. A szubotici zsidó nőegylet január tizenhatodikán, szombaton este tartja a Lloyd helyiségekben dominóbalját. Külön meghívókat nem bocsátott ki a rendezőség. Jelmez és dominó nem kötelező.

A telefonközpont köszönete. A telefonközpont kezelőszemélyzete ezúton mond mindazoknak hálas köszönetet, akik a karcsányi és újévi ünnepek alkalmából figyelmesek voltak irántuk és nem feledkeztek meg róluk.

Kraljevbragi pezsgő a vezető márka

„Rusza” zsidó ifjúsági kulturegyesület folyó hó 14-én délután 2 órakor a zsidó iskolában közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjai ezután hívja meg az előkészítés. A közgyűlés tárgysorozata megtekinthető a községi irodában a hivatalos órák alatt.

A három utolsó hőse. Londonból jelentik: Angol lapok borzalmas tömeggyilkosságot jelentenek az utolsó konstantinápolyi háremből. Kemal pasa tudvalevőleg elrendelte a háremek felszámolását és az egyenlőséget, egyik lelkes híve, Aram bey azonban, aki az európai eszmék és intézmények átvételében eleitől támogatta Kemal pasát, a többnéjűség megszüntetésére nem akart belemenni. Aram bey megtartotta konstantinápolyi palotájában híres háremét, melyben harminchat gyönyörű keleti szépség szórakoztatja a török főurat. Néhány nap előtt bizalmas értesítést kapott Aram bey Kemal pasa közvetlen környezetéből, hogy erőszakkal fogják háremét feloszlantani. Aram bey nem várta meg, hogy a katonák behatoljanak háremébe. Nagy ünnepséget rendezett palotájában, meghívta rá barátait is. A mulatás késő éjszakáig tartott: amikor a vendégek távoztak a házigazda bevo-

nnt háremébe, ahol harminchat gyönyörű felesége díszben, gyöngyökkel, drágakövel ékesítve várta. Aram bey egy üveg indiai méreggel sorra megölte mind a harminchat feleségét, aztán önmagát. Másnap, mikor nem jelent meg hivatalában, keresni kezdték, s ott találták az utolsó háremben a harminchat merov holttesttel.

Gradianska Kasznia február 13-án Szilveszter (pravoszláv) estét rendezte tagjai és azok családai részére. Kezdeté 9 órakor.

Bođric Miska cigányzenés és cselló a közönséget, hogy kiépett a Bárány-kávéházból és esténként zenéjével együtt a Lloyd éttermébe jártak. Megrendelésre vidékre is küldi.

A legiobb szimmit Szabotican Vig szalonzenekara játssza a Bárányban.

A noviszi önkéntes tűzoltók táncmulatsága. Noviszadról jelentik: A noviszi önkéntes tűzoltóegyesület január 31-ikén a Szlobodában táncestélyt rendez.

Az 500 dináros rejtély

A Bácsmegyei Napló keddi példányát két olyan példány volt, amelyben a negyedik oldalon

Ítélet az első hullaperben A teljes biztosítási összeg kifizetésére ítélték a temetőkezési társulatot cikk a következő címváltozással jelent meg:

Ítélet a hullaperben A temetőkezési társulat a teljes összeget köteles kifizetni

Akinek bármelyik ilyen példány birtokába kerül és azt nyolc napon belül a kiadónvatalnak beszolgáltatja,

500 dinár jutalmat kap.

Aki a Bácsmegyei Naplóra előfizet, részt vesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 400, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek sorsolásra.

KÖZGAZDASÁG

Az elrongyolódott aprópénzek kicserélése

A pénzügyminiszter elrendelte az elrongyolódott és összegyűrtött negyed, fél és egydináros papírpénzeket a pénzügyvizagatóságok, illetve a községi adópenztárak cserélnék ki. Az ilyen pénzeket úgy kell összecsomagolni, hogy az egyforma pénzemek egy csomagba kerüljenek, s a közpénztárak ezek helyett érepenzt adnak.

Utávitás a Bánátban. Beogradból jelentik: Az építésügyi minisztérium négyszázezer dinár hitelt engedélyezett a Kovin-Bavaniste közötti országot rekonstruálására. Az utávitást tavasszal kezdik.

Meghallgatják a gazdasági szervezeteket a kereskedelmi tárgyalásoknál. A felsőbácskai gyáriparosok egyesülete a következő felhívást intézte tagjaikhoz: A gyáriparosok szervezetének beogradi központja értesítette kerületi szervezetét, hogy a kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások Angliával és Franciaországgal rövidesen megkezdődnek. A kormány a szerződés megkötésénél figyelembe kívánja

venni a hazai gazdasági szervezetek kívánságait, épen ezért a gyáriparosok szövetsége felhívja a tagjait, hogy nyolc napon belül jeleítsék be az egyesületnél, hogy milyen behozatali kedvezményekre tartanak igényt, vagy milyen külföldi árucikk behozatali vámját volna szükséges a szerződések megkötésekor felemleni a belföldi ipar védelmére. A betérjesztett kérelmeket könnyen áttekinthető, alapos indokolással kell előadni.

A Zadruszna Banka csendes likvidációja. Noviszadról jelentik: A Zadruszna Banka csendes felszámolása folyamatban van. A bank egyik nagyobb betevőjének 280.000 dinárért eladta a palánka- és títeli bankfiókok épületét és a minimálisan 4% millió dinárra becsült hajópark értékesítése is rövidesen megtörténik. Eddig is többen érdeklődtek a hajópark iránt és kisebb tételekben azok is gazdát cserélnek. A bank a betétek 20%-át máris visszafizette és a hátralékos nyolcvan százaléka a felszámolás fokozatos lebonyolításával egyidejűleg kerül kifizetésre. A banknál még ezidőszent 14 millió dinár betét vár visszafizetésre, amelyre a hajóparkon és a még értékesítendő perlaszi fiók és ház, a vsáci pálinkafőzde és prészáz és az apatini fióképületen kívül 19 millió dinár künnlevőség szerepel mint aktívum, bár a künnlevőségeknek tele nem hajtható be. A bank megnyerte a csödbejutott Biccovall szemben a zálogjog elismorését és így kedden vagy szerdán a még mindig egy milliót érő Biccovallt bíróságba jut. A bank reméli, hogy a tíz millió dinár értékű részvényekre 25%-os kvótát tud juttatni.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyama 1925. január 12.

Budapest deviza 1259—1265, valuta 1259.75—1265. Prága deviza 59.825—60.505, valuta 59.60—60.10. Berlin deviza 741—743 milliárd márka, valuta 737.5—741.5 milliárd márka. Bécs deviza 1254.25—1258.25, valuta 1252—1258. London deviza 274. Newyork deviza 177.25. Zürich deviza 9.1625

Zürich, jan. 12. Zárlat: Beograd 9.75, Páris 19.825, London 25.1325, Newyork 517.75, Brüsszel 23.50, Milánó 20.90, Amsterdam 208.10, Berlin 123.30, Bécs 72.90, Szófia 3.675, Prága 15.325, Varsó 64.5, Budapest 72.55, Bukarest 2.325.

Beograd jan. 12. Zárlat: Páris 217.50, London 274.40, Newyork 56.45, Milánó 223.10, Berlin 13.47, Bécs 7.97, Prága 167.62, Budapest 7.93, Bukarest 25.25.

Zagreb, jan. 12. Zárlat: Páris 215—219, London 273.67—275.67, Newyork 56.35—56.95, Brüsszel 255—259, Milánó 227.21—229.91, Amsterdam 22.67—22.87, Berlin 1340.50—1350.50, Bécs 792—802, Prága 166.55—168.55.

Szombori gabonátőzsde, jan. 12. Irányzat búzában erős, tengeriben lanyhabb. Buza szombori, szerémi 290—295, szubotici, noviszi, osziljei 292½—297½, rozs 200—205, zab 180—185, takarmány árpa 140—150, tavaszi árpa 180—190, bab 180—190, válogatott bab 200—210, tengeri 160—165, szárított 147½—152½, új tengeri 115—120, liszt 0-ás G. G. 465—485, 0-ás G. 455—475, korpá 120—130.

Budapesti terménytőzsde, jan. 12. A gabonátőzsdén gyengén tartott irányzat alakul ki. Az árak hanyatók, miután a tegnapi magas árakra ára jelentkezett. Ugy prompt, mint márciusi búzában 420—425.000 árkiadást van.

A rozsforgalom gyengébb. A prompt rozs budapesti paritásában 240—245, a márciusi 260—265.000 korona. Hegyes-halom paritásában 255.000 koronát kínálnak a magyar rozsert osztrák származóra, de csak 260.000 koronával van ár. A takarmánycikkék közül prima zabban és prompt tengeriben van állandó mérsékelt kereslet. Jó minőségű budapesti zabot 255—260.000 koronával lehet elhelyezni. A prompt tengeri 180—185.000 korona között mozog budapesti paritásában.

Csikágó gabonátőzsde, jan. 11. Buza májusra 175.125, júliusra 151.125, szeptemberre 143.25. Tengeri májusra 88.375, júliusra 90.625, szeptemberre 91.5. Zab májusra 45.875, júliusra 46.25. Rózsa májusra 110, júliusra 107.75.

Newyorki gabonátőzsde, jan. 11. Buza 195.25—198.125. Tengeri 95.875. Liszt 800—850. Az irányzat alig tartott.

KINTORNA

Kohnt megszólítja a kávéházban a barátja, a Grün:

— Na, te is egy szép főnök vagy. A könyvelő helyett, hogy könyvelne, minden délután felszarvaz a salát feleséggeddel.

— A gazember — méltatlankodik Kohn — ezt nem fogja szárazon etváni. Minden délutánért bevonok kesz nárt a tisztásból.

Akarja tudni, hogy mikor született? Megmondom.

— Na, erre kíváncsi vagyok.

— Gondoljon egy számot és szorozza meg kettővel.

— Megvan.

— Adja hozzá az 1926-ot. Ugy. Most szorozza meg ezt kilenccel, majd vegyen el belőle betet.

— Kész.

— Most csak azt mondja meg, hogy az eredmény páros-e vagy páratlan?

— Páros. Nos, hát mikor születtem?

— Rosszkor.

A hölgy megkérdi a jósnőtől:

— Mi van megírva számomra a sora könyvében?

— Két férfi.

— Csak kettő? — szól a nő csalódottan — midőn fogok akkor megélni?

JOGÁSZOK! Katona Artur doktor jogi személynök BUDAPEST Ráday-utca 41. Előkészítés és jegyzet-hétel az összes egyetem jogi és az ügyvédi vizsgára. Mindennemű tanácsadói ügyben díjtalan tanácskozás és 1101 levelezés. DRÓTKÖTELEKET szigetelt és csász rézhuzalokat, szőlőimpáziókat, antenadrótokeket, ólomkábelket, fondu rúdó egben, jutyony ar szálit a Noviszi Ártélszerv (Radnicska ut. 2.) Telefon: 121. 1101

VEDJEGY: VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ ETIKETTRE RAGASZVA. Az előkelő és művelt világ csak és kizárólag. Eau de Cologne Originalissima Gegenüber. KAPHATÓ EREDETI GYÁRI ÁRON MINDEN ELŐKELŐBB ÜZLETBEN.

Színpadimeglepetések

Egy angol színész visszaemlékezései — A véres ruha — Egy francia színésznő főpofoz egy nézőt.

Gene Gerrald, a hírneves öreg angol színész a Daily Chronicle-ben színészi visszaemlékezéseit közli, melyekben különösen a színpadí meglepetésekről, apró-cseprő balesetokról szólna be.

Más alkalommal Gerrald kezében összetört egy pezsgős-pohár: nem vágott rajta mély sebet, de keze vérvetett. Igyekezett eltitkolni a nézők előtt, de később — szerepe szerint — meg kellett őmlenie a hősnőt, ki fehér ruhát hordott. A közönség csak akkor látta meg a fehér ruhát a vérfoltot. Nem tudta honnan származik. Látta ugyan, hogy az ő keze is véres, de lovatias ösztönrel a nőt sajnálta s őt tapsolta meg, mikor elhagyta a színt.

Egy alkalommal negyedórán kellett visszatérni a rémtűz stolyát és halálos izgalomban tovább mondani a szerepét. Egy falábba agg tengerészt játszott. Botot dugott nadrágjába, de az eltört és kibicamította térdkalácsát. Szerepét mégis végigjátszotta.

Ujabbán gyakran fordulnak elő az angol színházban színpadí balesetek, mert az ifjuság, az egyetemi haligatók, a háborus nemzedék meglehetősen neveltenek, s nemtetszésüknek titleng is kifejezést adnak.

Ez ellen a színészek is tiltakoznak. Múltkor a Pavilonban egy diák rakétát dobott a színpadra, mely egyenesen Alice Delysának arcába esett, ki egy szerelmes ádtt énekel.

A színésznő abbahagyta az éneklést s rugalmas, határozott léptekkel a nézőtérre ment, hol zengzetes nyaklevest adott a diáknak. A hatás bűvös volt. A diákok röhögtek, a kárvalott merénylő pedig olyan vörös lett, mint a rák, mire az egész nézőtér tapsolni kezdett. A színésznő sírva dalolta el aztán a szerelmes éneket.

Erről a színpadí eseményről Delystia a következőképp nyilatkozik:

— Ha valaha fiam lesz, sohasem küldöm Oxfordba vagy Cambridgebe, hogy megtanulja a gentlemanok — lómodorát.

Az angol újságok különben nem írtak erről a botrányról s az általános vélemény az, hogy angol színésznő nem ültette volna poton a diákokat. Erre csak francia nő képes (!).

Az angol ifjuság modortalanságát egyesek azzal mentegetik, hogy háboruban tanultak, mikor az »öreg« diákokat elvitték a harctérre s nem akadt társuk, ki angol illemre oktassa őket.

Könyvek

Kuprin: Salamon csillaga. Alexander J. Kuprin ebben a regényében azt a témát dolgozza fel, amely évszázadokon keresztül élénken foglalkoztatta az emberiséget. Az író a rejtelmek világába vezető az olvasót és merész fantáziájával mindvégig felelősen figyelmeztet. Az érdekes regényen végig érezhető az orosz levegő is, amely különben valamennyi Kuprin-regényt jellemzi. A könyvet Gellért Hugó kiadó fordításában a Nova kiadó adta ki.

Dumas: Páris mohikánjai. A nagy francia regényíró munkái közül a »Páris mohikánjai« most jelent meg először magyar fordításban. Mindvégig izgalmas, szövevényes mese domborodik ki ebben a regényben, amelynek szereplői a régi Páris pompásan megrajzolt figurái. A regényt Fülöp Zsigmond fordította magyarrá. A Nova kiadásában jelent meg.

Mares: Szenvedély, amely öl. Modern társadalmi regény, egy világi szerelmi epizódokban bővelkedő élete. Husból és vérből való ajakok szereplőinek ebben az érdekesítő regényben, amely Ujhelyi Nándor kiadó fordításában jelent meg. A könyv csinos kiállításban a Nova kiadásában jelent meg.

Kuprin: Moloch. A szenvedély mestere orosz írója a reflektor élességével világít rá arra az izzó pokorra, amelyben a pénz rabszolgáivá süllyeszt a nőt, megöli szerelmét és a férfiakat a moritum kábulatába hajszolja. Az izgalmasan érdekes könyv, amelyet Róna István fordított, a Nova kiadásában jelent meg.

Karinty Frigyes: Capillaria. Capillaria, vagy a nők országa, az Ocean felelén, az Egyesült-Államok és Norvégia közt fekszik, mintegy négyezer méternyre a víz felszíné alatt. Ebbe a különös országba vezet az író az olvasót, mint egykor a Gulliver írója a törpék és óriások, a laputajak és a hóleszlovak országába. Karinty nagy szélessége, groteszk humorú és mélyreható komolysága nem marad a Swift-é mögött, — s hogy a közönség is megértette és megszerette a Capillariát, bizonyítja az, hogy immár harmadik kiadásban bőcsátja közzé a Kultúra-könyvkiadónál. A harmadik kiadásnak szencziója a hatalmas új előszó,

Élet-halálharc „A halál kötele”-ért

Cirkusz történet egy idegizgató-találmány karrierjéről — Két volt magyar főhadnagy és egy pesti drogista küzdelme — Félmilliárdos per a Busch-cirkusz szencziójaért — Hogyan lesz a Gelb-Józsefből — Joe Yellow?

Budapestről jelentik: Artisták, Cirkusz, Bajazzókacaj, Haláltköly. A két között sok, színes, változatos életék. Amiről itt szó van, az utóbbihoz áll közel. A halálhoz. Emberek, akik abból keresik mindennapi kenyérüket, hogy mindennap odaállnak a halál kaszája elé. Emberek, akik azon töpregenek, gondolkodnak, hogyan alkossanak valami olyant, amely a legborzalmasabb, amely egy lépésre van csak a haláltól. Emberek, akik feltalálták »A halál kötele« és most veszekeszenek a koncon. Majdnem olyan, mint egy detektívregény. Revolver, éjszakai támadás, reneszánsz zuzódott artisták és egy félmilliárdos per. Szereplői magyarok. Két volt főhadnagy és egy »mériűk.«

Kezdődött Budapesten. Az út: Hamburg, Breslau, a berlini Busch-cirkusz, a gázgyár egyik üres tartálya és majd a törvénytörők.

Lukács István valamikor katonatiszt volt. Az öccse Sándor is. Főhadnagy mindkettő. Otthagyták a hadsereget. Mind a ketten. Jobb a civil élet. Szabadabb. Azt mondja egyszer Lukács István:

- Ki kell találnunk egy cirkuszi produkciót.
— Helyes.
— Valami érdekeset. Valami borzalmasat.
— Rengeteg pénzt kereshetünk vele.
— Olyan legyen, hogy az emberekben fagyjon meg a vér...

Gondolkodtak. Sokáig. Mérték, számolták. Addig mérték, írtak, faragtak, amíg elkészült egy furcsa alkotmány. Kötelek, számkók és sínekből állott. Nevet is adtak neki: »A halál kötele.«

Gelb Józsefnek drogériája volt Budapesten. Fiatal ember és kalandos természetű. Megismerkedik egyszer két urral. Azok furcsa dolgokról beszélnek. Egy szencziós cirkuszi produkció. Már készen van, csak pénz kell hozzá, hogy valamelyik cirkuszban előadhassák, hogy addig is kísérletezzenek vele.

- Pénz?
— Sok, sok pénz, de visszatérni buzsásan.
— Tudják mit, uraim. Én finanszírozom az ügyet.
— Jó. A jövődet, majd megosztjuk.
— Megveszem az első szerkezetet,

amelyet a szerző Welis-hez. intézett levél formájában írt meg.

Csehov: Kísértetes éjjele. A Népszava kiadásában most jelent meg Csehov Antal novellás kötete. Ugy a »Kísértetes éjszaka«, mint a kötet többi novellája egyformán magánviseli Csehov művészetének minden jellegzetes erényét. Minden egyes novellában, akár humoros, akár tragikus képet ragad meg, akár indiai polgári miliőben vagy a fahu unalmas röghözragadtságában játszódik le a cselekmény, a legszínesebb szemléltetésben a való életet adja. A kötet méltóan egészíti ki a nagy orosz író magyar nyelven megjelent műveinek sorozatát.

Kosztolányi Dezső: Pacsirta. Kosztolányi Dezső ebben a regényében a vidéki polgári társadalom életét vázolja, bájos mese keretében. A regény, amely a kiváló író legjobb munkái közé tartozik, az Athenaeum kiadásában jelent meg.

Adják el nekem és majd a többit elintézzük.

A Lukács-testvérek átadták a halál mányt Gelb Józsefnek.

Múlt az idő. Gelb József és a feltalálók nem látják egymást. Egyszer csak furcsa dolgokat hallanak a Lukács-testvérek. Azt, hogy Gelb József a találmánnyal titokban kísérletezik. Az ő tudtuk nélkül. Éjjel a gázgyár egyik üresen maradt tartályában. A hatalmas tartályban éjszakánként revolverlövések hangzanak, vezényszavak. Mi ez?

- Igaz, hogy titokban ön kísérletezik?
— Nem. A találmányt még nem lehet használni.
— Biztos ez?
— Bizonyos. Higyjék el nekem.

A Lukács-testvérek nem hittek. Egyik este belopóztak a gázgyárba. A használatlan tartályban — megtalálták a halál kötele. Tehát hazudott Gelb József. Meg akarja csalni őket. El akarja lopni a találmányt. Már-már leszerelik a szerkezetet, amikor a gázgyári őrség észreveszi, hogy idegenek járnak a tartályban. Rjadó. A Lukács-testvéreknek menekütniük kell. Gyorsan elvagdalmják a köteleket. A szerkezet a tartály fenekén levő pocsoltyába hullik. Gelb József másnap szakadt sodronyokat talál. A Lukács-testvérek megesküsznek, hogy nem engedik a találmányt.

- Nélkülünk soha...
— Csak azért is nélkülütek! Megvettem a találmányt!
— Majd megájtjuk!
— Aliók elébe.
Igy kezdődött a harc »A halál kötele«-ért.

Berlin. »Busch Cirkusz.« Hatalmas plakátok hirdetik a műsort. A szenczió: »A halál kötele.« Amikor a szám megkezdődik, a közönség nem lát mást, mint két acélsínt, amelyek egymással szembenézve, köteleken lógnak alá a cirkusz meunyezetéről. A két vízszintes sín között egy ur van. Kétméteres üresség. Most kijön a porondra egy ur. Ingenieur Joe Yellow. Fenn pedig ezalatt az egyik oldalon levő sínáron elhelyezkedik két ember. Olyan kerékpárfelépítnek. A másikon a másik Ingenieur Joe Yellow beszél: — Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim. Mélytisztelettel látni, odafele az egyik sínáron Mr. Y-t és Mr. Z-t. A két »Mester« vezényszóra elindul a sín...

ken, amelyek lefelé lejtenek, úgy hogy a kerékpárok a sín végén 100 kilométeres sebességgel rohaniak. Abban a pillanatban azonban, amikor a sín végére érnek, revolverrel szétlövők azt a köteleket, amely a harmadik, függőlegesen levő sínáron tartja. A kötelek elszakad, a függőleges sínár lecsapódik és mint a híd, bezárja a két vízszintes sínár között levő úrt, úgy hogy a kerékpárosok nem hullanak a mélybe, hanem tovább száguldanak...

A közönség lélekzetviasszajozva figyelt. Minden szem a magasba néz, ahol már ott készülődik a két kerékpáros. A hatás teljes. De még nem elég. Joe Yellow tovább beszél:

— Hogy meggyőződjének róla, milyen következményekkel jár, ha a csapóhíd nem zárja be a két sínár között levő úrt, az egészet eljártsszúk — bábukkal. Tessék ezt nézni.

Bábukat írtetek a kerékpárookra. A bábuk elindulnak, örült sebességgel rohaniak alá a sínen. Nem »lőtték el« a csapóhidat tartó köteleket, ott az ür... lehullanak a porondra.

— Most pedig jön az attrakció. Élő emberekkel...! A két biciklista megindul. Egyik kezükkel a kerékpár kormányát fogják, a másik kézben revolver. A sín közepén száguldanak már. Bumm! A kötelek elszakad. A csapóhíd levágódik. Az utolsó pillanat ezredrésében... Az ür be van töltve, a kerékpárosok átsuhanak rajta a másik vízszintes sínárra. Csak Joe Yellow és az artisták tudták, hogy a kötelek nem a revolvergolyótól szakadt szét. A lövés csak jel volt annak a negyedik szereplőnek, aki a cirkusz tetelén elektromos kapcsolót után végezto a szakítást.

A közönség ezt nem tudta. Tombolt minden este. Joe Yellow milliókat keresett minden este.

A közönség sok mindent nem tudott. Azt sem például, hogy Ingenieur Joe Yellow név alatt egy pesti drogista, Gelb József rejtezik, azt sem tudta, hogy a két Lukács-testvér ezalatt Budapesten fogcsikorgatva kereste Gelb Józsefet.

Nem találták meg. Joe Yellow-Gelb József nyugodtan kereste esténként a milliókat Hamburgban, Breslauban és Berlinben. Van titkára. Az is pesti. A két szereplő artista is magyar. Joe Yellow konferál. Azok dolgoznak, Joe Yellow zsebrevégia a milliókat, azok kopálnak. Joe Yellow napról-napra kapszibb. Amnyira kapszi, hogy az előadáshoz tartozó revolverek töltéséin is keresni akar. Öcsösök vaktötéseket vesz. Öcsöt, Roszsat. Egyik este megindulnak a kerékpárosok odafenn. A revolverlövés következik. Mindkettő csütörtököt mond. A kapcsolónál levő ember nem hallja a jeft... a kötelek nem szakad... A két artista, mint előbb a bábu, úgy hullik alá a rettentő magasból...

Az egyiket, egy magyar fiut, összetört tagokkal vizsgál ki a porondról. A másik is súlyosan megszebesül... A borzalomról cikkeket írnak a világlapok. Budapestre is eljön a hír. A Lukács-testvérek felszisszennek.

— Ott van! A csirkefogó!... Most nem engedjük.

Több mint félmilliárdot keresett a mi találmányunkkal — mondják Lukácsék. Az Artista Egyesület úgy döntött, hogy a miénk minden jövődelem. Eddig egy vasat sem kaptunk.

Ingenieur Joe Yellow pedig tovább konferál. Azt mondják, a szerencsétlenség óta még kapszibb. És még több milliót keres.

Butorszövegletét... Magyar Viasz Rókus... asztalosmester, Subotica, VI, Vukovičeva 3

NYILTTÉR.

Özv. Filipovits Antoiné hálásan köszöni jóbarátainak és ismerőseinek szíves és jóleső részvétüket.
Subotica, 1926. január 4.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokon, ismerős és jóbarátainak, kik mélységesen felidűt lelkünk szenvedéseiben velük osztoznak, ezúton mondunk köszönetet.

Csakány Géza és gyermekei

Figyelmeztetek mindenkit, hogy fiamnak Vasiljević Dusannak senki ne hitelezzen, mert azokért felelősséget nem vállalok és azokat ki nem fizetem.
Subotica, 1926. január 12.

Vasiljević Nenád

Üzletátbelyezés

folytan

kész férfi-, női- és gyermekruhák hallatlan olcsó árban kiadásra. Csak a hóban. Földes Samu ruhaáruháza Subotica, Főter.

Objava o prodaji stečajne mase.

Övime se obnaroduje, da će se na osnovu rešenja subotičkog okružnog suda br. 3932/1925. mesarska roba iz pokretnine koje pripadaju stečajnoj masi prezaduženog Martina Majer senčanskog mesara, a koje su preuzete u stečajnom inventaru pod br. stavke 1-41. u procenjenoj vrednosti od din. 56.391 i to:

slanina, mast, dimljeno meso, kobasice, sapun, nadađe jedan konj, konjska oprema, 3 ko'a, 1 mašina za sečenje mesa, 1 sedište od kožem, kućni nameštaj, uređjena za radnju, ormar za led, električne mašine na dan 15. januara 1926. godine na sudskoj dražbi prodati.

Dražba će se otpočeti na dan 15. januara u 10 sati pre podne u loka u radnje prezaduženog Martina Majer a produženje će biti u dvorištu kuće u Senti, a u slučaju eventualnog neuspelna će se inventarisana pokretnina odmah iz slobodne ruke prodati.

Za kvalitet i količinu robe stečajni odobri i stečajna masa ne jamče.

Kupac je dužan kupjenu robu odmah preuzeti, otpremiti i snositi kupovnu pristojbu.

Senta, 11. januara 1926. godine.

Dr. Franjo Horvat
kurator stečajne mase.

C-öd árverési hirdetmény

Ezennel közzété tetetik, hogy a subotičai törvényesék 3932/1925. számú végzése alapján vagyonbukott Mayer Márton sentai mézárós csödtömeghez tartozó s a csödeltár 1-41. tételszám alatt felvett 56891 dinárú becsült hentes és mézárós áruk és ingóságok, ízesül:

Szalonna, zsír, füstölt hus, szappan, egy ló, lószerszám, három kocsi, egy husvágó gép, egy bőr-ülés, házihutorok, üzleti berendezés, villanyos motor. 1926 évi január hó 15-én bírói árverésen el fognak adatni.

Az árverés 1926 január hó 15-én délelött 10 óra-
kor fog kezdődni vagyonbukott Mayer Márton üzlet-
helyiségében és folytatattani fog a városháza udvarán
Sentán, esetleges sikertelenség esetén pedig a feltá-
rozott ingóságok nyomban szabad kézből fognak el-
adatni.

Az áru minőségéért és mennyiségéért sem a
csödvtáasztmány, sem a csödttömeg nem szavatol.
Vevő köteles a megvett árukat nyomban elszál-
litani és a vételi illetéket viselni.

Senta, 1926. január hó 11-én.

Dr. Horvát Ferenc
csödttömeggondnok.

Jótállás a biztos eredményért!!

REITTER OSZKÁR találmány

'DPA 'AJ L

PATKÁNIN

Patkáninirtószert

Egy doboz ára 15 dinár

Megrendelhető:

Patkáninyár (Torontáli Agrárbank RT.) Vel.-Becskerek.

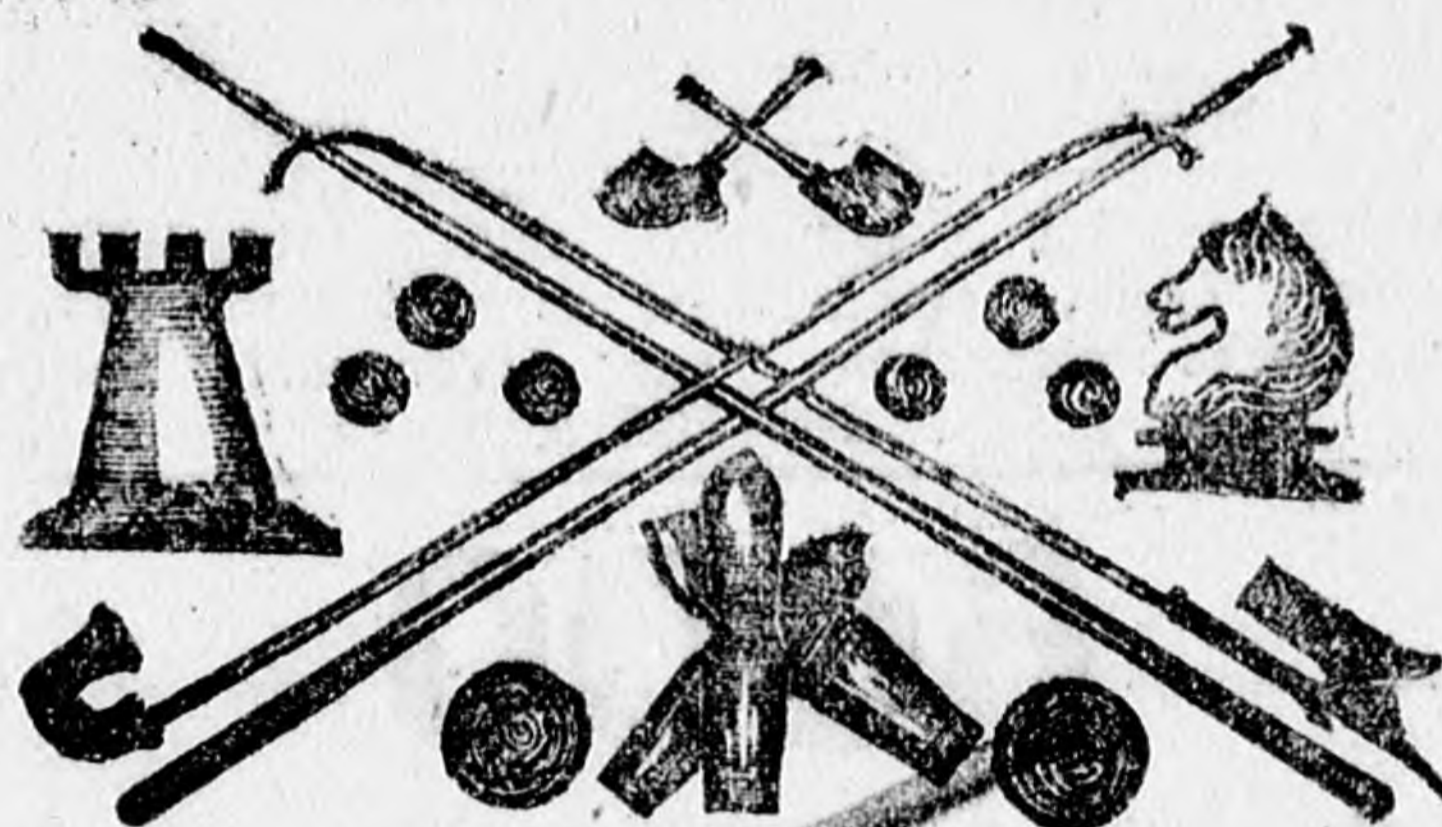
Viszonteladók:

- Szobotica Herzl drogeria
- Kurtos Mihály vegyeskereskedés
- Ada Wilfoma vegyeskereskedés
- Arad (Torontal) Veselinov gyógyszerár
- Báimok B. Jassa Bertalan
- Bač-Petrovosele Kolofoň Károly gyógyszerár
- Čantavir Krausz Mór vegyeskereskedés
- Crvenka Schumacher Zoltán gyógyszerár
- Balgory Toth Lajos vegyeskereskedés
- Novisad Dimov Ć. N. J. kerakat
- Kosta Z. Z. J. novis drogeria
- Mašić gyógyszerár
- Perić Emil vegyeskereskedés
- Nakovo (Danat) Bárany Lajos gyógyszerár
- Szombor Ratkay Kálnán Karoly org. e. u. lica 8.
- Senta Binffy Gyula gyógyszerár
- Glückstha Zoltán gyógyszerár
- St.-kaniža Domokos János gyógyszerár
- Vel.-Zam J. T. mašković gyógyszerár
- Vršac Lenhardt Jakab vegyeskereskedés
- Veliki-Becskerek Kovács drogeria.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Irtószert f. illósséggel vállalunk.

9007

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy 30 éve fennálló üzletmet és esztergályos műhelyemet saját házamba B. J. Sudarević u. lica 32. sz. alá helyeztem át. Ez alkalommal fölhívom b. figyelmét áruim megtekintésére és saját készítményű esztergált munkáimra.

Ugymint: Tajték pipa, pipaszár, tajték szipka, borostyán, dákok, biliárd golyók, elefántesont golyók u. m. imitáció golyó, teke és teke-babák, lignum santum sakk, dominó, dákbőr, kréta, rézkapszli, csapok stb. stb.

Ernyők készítése és javítása szolid és pontos kivitelben.

A nagyérdemű közönség további szíves pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

10256

Özv. Gerber Jakabné

EXPRESS

nemzetközi szállítványozási, közvetítő és bizományi vállalat

Int. telefon 4-23 SUBOTICA. Székhely: EXPRESS Wilsonova ul. 8. I. emelet

Állandó gyorsgyűjtőköcsiforgalom Olaszországgal (S. A. Innocente Mangili, Trieste), továbbá Wien, Prága, Brno és Budapesttel.

Gyors, olcsó szakszerű kiszolgálás.

ELVÁLLAL beraktározást e célra készült saját raktárhelyiségekben.

11198

Leonárok figyelmebe!
Kiehnert-féle, keveset használt, kerékvártó és hullókopirgép.

Tűzvételep részerei!
Ez a kétkaru tűzifaaprító-balta, igen olcsó árban eladó.

12 HP. benzín-petroleummotor
8 HP. nversolajmotor, német (Deutsche Werke) gyártmányú raktáron.

J. LLINÉK JÓZSEF
Subotica, Paje Kujundžića ulica 4.

AZ ÖSSZE

FORD

alkatrészek állományban kaphatók

FORGÁCS BENŐNÉL

Novisad, Pašičeva ul. 22.

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Tel. 190 és 192

Távíratcím: Kenderipar.
Detailizlet: Városi bérpalota.
Energia és irodák: Wilanova ulica 7.

UTITAKAROK

LÓPÓKRÓCOK

LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁSA

1000

PÁR CIPŐ

PALMA

cipőruhákban minden elfogadható áron. Használja ki az alkalmat.

Pašičeva ulica 8.

Cseresamottégia minden méretben és samottliszt legolcsóbb árban

Cserépkályhák

1300 D.-től felállítva kapható

Mihajlo Takač

pedar, Subotica, Agina ulica 2. (Zemede ut. 201f) 185

„ARGUS“ Általános Információsiroda **BEOGRAD**

JUGOSZLÁVIA LEGNAGYOBB SZAK-FELVILÁGOSÍTÓJA

ARGUS megőv kérés követelésektől és vegyeskérdésektől
ARGUS összeköttetéseket szerez világjáról és hazáról
ARGUS kivitelei lehetőségeket teremt
ARGUS olcsón, reálisan és hirtelen végez inkasszót
ARGUS közli a kiirt állampolgárok t
ARGUS több ezer első osztályú referenciával rendelkezik

Hittérjesítő előfizetési árak:

10 információ 400 dinár, 25 információ 875 dinár
30 információ 1500 dinár, 100 információ 2500 dinár

Távíratcím: ARGUS-BEOGRAD

Bor- és szesznagykereskedő cég, mely likőr- és gyümölcsesztergályozással is foglalkozik

helyi ügynököt keres Subotican

Cím a kiadóh'vatalban.

„LA MODE“

Kalapszalón

Pašičeva ul. 5. I. em.

Olcsó és izlé-
ses modell-

kalapok

legújabb divat sze-
rint 150 dinártól
kezdve kaphatók.

Rum- és likőreszenciák

legjobb minőségben

Drogeria **LANDAUER SUBOTICA**

KORZÓ MOZI

Január 11-17. Hétfő - vasárnap. Egész héten Suboticán először! A legnagyobb publikum-film RIN-TIN-TIN Az őserdők réme. Óriási áldozatok árán megszerették Amerikát az ősi legszébb, legújabb filmsikerét. Az első és legnagyobb szabású és drávrosabb RIN-TIN-TIN filmet. ELŐADÁSOK KEZDETE 4-8 és tél 9 órakor

LIFKA MOZI

Január 11-17. Hétfő - vasárnap. E egész héten. - Meghívó a BAGDADI TOLVAJ. 2 rész 11 felvonásos arabiai ábránd. Ünneplés előadásaira. Mindeket rész egyezre. Az 1001 éjszaka bibliai meséi, harminc Al-Rid pompás udvara és függőkertje. A híres épült épült estelőkészítő csodálatos. A repülő gépek. A levegőben szálló hadsereg. Ahmed és a hercegno szerepe me, melyet megköszön Douglas Fairbanks páratlanul ügyes játéka. Rendes helyarád! Eredeti zenekísérel! Kínóvitt zenekarral!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és emszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés 10 din. Csak felhelyezett ígelés leveleket fogadjunk. Kérdezőküldésekhez válaszbelvéljellel küldendő.

Ujonnan épült maiom 60 HP motorral Crnkovi vasut és országut mentett családi okok miatt azonnal eladó. Milije Crnkovi, z. p. Beljece. 247

Maganjaro öntvényeket olcsón szállításunk Nephem Bálint fia gépgyár Vršac. Telefon: 54.

Eladó sürgősen egy eredeti 8 HP Magyar Gázcsásági Gépgyári magánjaro cséplőgép kifüggesztve állapotban. Értelkezni: Döme István, Laza, Lazarev ul. 2. 118

Zongorák, pianók csak elsőrendű gyártmányok 12-18 havi részletre is kaphatók Raab Károly zongora mesterkötőházban Sombor. Viszontelárusítók-nak 5 százalék engedély. 1251

Eladó elsőrendű két éves svaicer tenyésztés. Erdéklődni lehet Onodynál, Staribeei. 237

Asztaloszszerző 3 gyalupaddal eladó. Kíváncsok Géza Bačko-Petrovics, Bačka. 264

BAMULATOS OLCSÓN ELADÓ: Órák, arany, ezüst ékszerek, dohánytárcák, ruhák, télikabátok, utazóbundák, nőingek, vászonkézimunkák, cirilic-tűs írógépek, súlyszótvarrógép, különféle illatszerek, Sampson, Bayrum, kávépötlék, botordarabok, finom rézgy. matracca, fürdőkád, kalvhával, nagy-mennyiségű finom gyanjuszőnyeg, egy 4-es és egy 3-as Wertheimkassza, különféle karácsonyi ajándékok Kiss adósvételi intézet VI. Trumbičeva (Petőfi) ul. 11. Csirkepiac. 10333

CERES

növényzsír ismét kapható Kőrösi Géza cégé Subotica

Egy 8 HP Nicholson kombobil gyári magánjaro, nagy fogaskerékkel és fogaskerék kettővel, hozzá egy cséplőgarnitúra Magy. mezőgazdasági elevátorral, jökarban levő minden megfelelő árért azonnal eladó Schreiner Györgynél Sontán, Bačka. 264

6000

dinár segélyt fizet tagjainak szülés esetén az Első Vojvodina Szülészeti Egyesület. Tagokat általában felvesz Trumbičeva ul. 3. sz. a. iroda helyiségében.

Vidéki tagokat felvesznek a következők: Horgošon: Timár adóoszt. község. Martonošon: Dušan Vasić nyug. közs. pénztáros és Nikola Milinov aljegyző. Sentán: Kozári Kálmán kántor. Milin: Géza Ambrus tanító, Adán: Huszák Dezsőné asztalos. St.-Bečejen: Komenda János nyugalmazott tanító.

Felhívás!

„BALKÁN” néven új Szülészeti Egyesület alakul 600 taggal. Felvételi díj egyszer és mindenkorra 30 dinár. Tartalékulapra 1 dinár, szülészeti esetenként 2 dinár, orvosi segély és baba 1 din., temetkezési segély 1 dinár, összesen 5 dinár esetenként.

Minden tag tartozik fizetni a belépés napjától kezdve havi 30 din. tagsági díjat utólag a meghatározott naptól.

Az egyesület fizet szülészeti esetenként a tagoknak 1000 din., halálózi segély fejében 400 din., orvosi kezelés és baba 400 din.

Tagokat felvesz:

Stjepan Krčkus ékszerész, Trg Slobode, Nyilas i Csajkás ékszerész, Strossmajerova ul. (buszpiac), Barkes Józ ef ügyes, Zrinjski trg. 9. Franjo Romić rőtő-kereskedő, Trumbičeva ul. 20. Mihajlo Čičvarić fűszerkereskedő, Save Teka lje ul. Jovan Franczer ügyes, Trumbičeva ul. 9. Djuro Svidran traff os, Frankopanska ul. 26. Szemmári volt vendéglős, Jelašičeva ul. 6. Milicašek Ferenc ügyes, Halaški vinograd, Slička telep 1045. Černa Bálint fodrász, Paje Kujundžića ul.

NARODNI BIOSKOP NÉPMOZGÓ

Január 14-17. Hétfő - vasárnap. g Marceó az akrobaták királya. Cirkuszi attrakció. Kalandor film 6 felvonásban. Január 19, 21, 23 és 24-én a technika legújabb vívmánya a színen szolgálatában. Figyelje a plakátokat.

AEG vetítógépek meziberendezések, vetítőszén és FILMATTRAKCIÓK ORIENT-FILM D. D. SUBOTICA TELEFON 8-8/

Különbejárati butorozott szoba külön beáratással két ur részére azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 255

1 doboz Union CSOKOLÁDE DESZERT legolcsóbb és legszebb ajándék. Lerakat Sugár Manónál 1016

Megnyit 978 parfumeria „MILA” Subotica. Wilsonova ul. 16. Fekasz ház. Legnagyobb választék francia parfümök, csomogolva és kímélve, valamint borbély, fodrász és higiénikus cikkekből „MILA” arckrém egyedüli elárúsító helye.

Zongorák, pianók, legmodernebb és legújabb kivitelben Prágai zongoratermeiben Vel. Kikindán kaphatók. E szakmában legrégebb és legolcsóbb beszerzési forrás hazánkban. Részletfizetésre is. 9959

NEZZE meg a PALMA cipőáruház kirakatait Pašičeva ulica 8. Weinhut-ház

Beltéren korcsmabérlés legolcsóval együtt február 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 192

ELŐNYOMDÁT MODERNÜL FELSZERELVE legolcsóbban szállít LEOPOLD SAMUEL SABLONYARA SENTA 257

Különbejárati csinosan butorozott fércmentes szoba azonnal kiadó magános urnak. Zeljeznička ulica 3. szám alatt. 269

Két csinosan butorozott szoba külön beáratással két ur részére azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 255

1 doboz Union CSOKOLÁDE DESZERT legolcsóbb és legszebb ajándék. Lerakat Sugár Manónál 1016. Jóhang. használt pianót keresek bérbe. Cim a kiadóban. 254

Nea-Crem legmegbízható arc- és kézkrém. KORONA GYÓGSZERTÁR VÁROSHÁZA SUBOTICA

Farkaskutya Homó névre hallgat, elveszett Nikola Kulunčić ul. 6. szám alól, aki vissza vezető, jutalomban részesül. 258

Keresünk fiatalabb intelligens iskolázott GLADÓT J. MEINL D. D. NOVISAD

Gummibélgéző barmilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsme gyei Napló kiadóhivatala ts elfogad.

REVAI ADOLF SUBOTICA üzletét Soko'ska ul. 2 alá (volt Gombkötő-utca) Kunetz-házba helyezte át. Ajánl: Előrendű mezzel, és cementet, legjobb minőségű száraz portmentes te to la faszenet és elismert la pees-szabócsal készlet mosott kovácszenet. Telefon 551. 10347

ÜZLETI KÖNYVEK OLCSÓBBAK MINT BÁRHOL NAGY ARLESZÁLLÍTÁS! HEUMANN MÓR könyv-, zenemű-, írószer- és papirkereskedésében Subotica Karadjordjev trg 12.

HÁZASSÁG

48 éves róm. kath. özvegy férfi, kinek fűszerüzlet és kantina van, három gyermek apja, keresi ismeretlenül gyermektelen házias nő ismeretlenségét házasság céljából. Hozomány mellékes. Csak teljes címmel és fényképpel ellátott levelekre válaszolok. Leveleket Boldogság jelleggel a kiadóhivatal továbbít. 17

Férjhezadnám rokonomat komoly kereskedőhöz. Jügyszláv állampolgárnak jó állás biztosítva. Ajánlatok „Csinos 22” jellegére a kiadóhivatalba kértetnek. 223

Raktár-helyiség

padlás és szűz, vasajtókkal, nagy befogadó térrel 1936 év február 1-től kiadó. Erdéklődni lehet a Zrinjski trg 24. számú házban a háztulajdonosnál. 9821

FOGLALKOZÁS

Két köves darálóhoz társat keresek. esetleg eladnám. Ibsifis. Horvatsky-major. 226

Kifutófiut keresünk aonnali belépésre. Mochnarodni Novinski Zavod. Voinovičeva ulica 7. 222

Vaimunkás hosszabb kismutatatható gyakorlatlan, jó bizonyítványokkal felvétetik. Ajánlatok a kiadóba „Vaimunkás” jelleggel kériünk. 202

Irodistanó nyelvismerttel, jó kézírással. — Szerény és szorgalmas — irodába kerestetik. — Ajánlatokat „Állandó állás” jelleg alatt a kiadóba küldendők. 201

Börkereskedőség felvétetik Kaufmann Hermann börkereskedő. 270

Intelligentes Fräulein wird zu zwei Kindern gesucht. Offerte sind an Julius Sternberg, Darda zu richten. 186

ARANY EZÜST SELYEM és minden elképzelt ESTÉLYI CIPŐK olcsón csak PÁLMA cipőáruházba kapható. Pašičeva ulica 8.

Vasuti raktárnok, kereskedőség raktárnoki, vagy ispani állást keres. Cim: Szilágyi Ferenc, Bačka-Topola. 253

1 liter kitünő siller bor 7 dinár. 1 liter kitünő fehérbor 8 dinár. Továbbá karácsonyi és bikavér vörös és borok igen olcsón kaphatók 1 liter finomított szesz 50 dinár. Rum- és likör eszenciák. Nojcsrek Géza cégé

Pénztárnoknö óvadékkal gép- és gyorsírásban, valamint az összes irodai munkákban peritekt, több évi gyakorlati állást keres. Címeket a kiadóba ké. 262

Ünneplés, kifestés, litografiai munkák, részvények, betétkönyvek, dombornyomás, dobozokat, üzleti könyveket, győzsertárak részletek, és más dobozokat a legolcsóbban szállít.

FISCHER ERNŐ grafikai műintézet Subotica 10892

VÉTEL-ELADÁS

Vizesuborka és savanyított paprika kapható a Kemény-féle ecet- és konzervgyárban. I. Voinovičeva ul. 5. 10816

Kézzel csomózott smyrna és perzsa szőnyegek Gyapjuipar R. T.-nál Veliki-Becskek Képviseletek: ZAGREB: S. Turković, Ilica 5. NOVISAD: Krausz Ede SUBOTICA: Hoffmann Mihály özvegye LJUBLJANA: Fabiani i Jurjovec